Θ. P

ABETARE

PER

ΘΚΟΛΑ FIΛORE

Meskuje e Femnae.

Ne figerôje t' Elbasanit
me pak ndryeime.

ΘTYPJ' E PARE

Editor: LEF NOSI

ELBASAN.

MANASTIR
Otypur ne etyp. „Tregetare Nerkombetare"
1911.

BISH

Çdo fletore që nuk sjell ndërgjegjen e botojësit ndiqet pas nomit.

Lef Nosi

BKSH

Kujtimit

te epirt-ndritunit Mahmut pasc Ibrahim-pacaĵiut

si eeqc mireqohtesie, pervâtesiet kete veprc i a kaeton.

Elbasân 15 Korrik 1911. *Bâmesi.*

BKSH

ВКSH

Backvdezime te daeunt

Passi u leçit Kanuni demeltar, i-cili i len te lire gjëz Kombet qi jetojne ne Mbretcrite Osmane, me punume e me levrume puhet e-veta ekencenet, per ne Qiptaret u tlaq qi e-mëte, e-cila mjeriet as nak e patne pandehune se qi dite do te na e çaloje perparimin e puhes amtare.

Kure djelmt t'ane, zune te rendin ne per ekolate qi t'a mesojne ceeit mâ guhen amtare ate guhe te cilen perpara se 10-es Korrik 1908 druse e kendonin ne per burget e ne per brimate prej frikes; athere u tlaq per ne, qi mungim librae i-mâd, per ekolate fiâtare, te bâme pas qi sistemi pedagopik, qi te lehtesojne sa munt mesimin e 'saje per nxanesit e vegele.

U mentova pra, si qi mesojes i-cili jam tuke mesuame ne per Qkolla Fiâtare, t'a vê proven t'eme perpara te ndereunevet back-me sojes, me sprese se keetu ne mos eume pak, do te mundem me i vjelle te daeunit atije.

E Keetu pra, pa hupune kohe rroka pen-

den e ekrova ket' Abetare Qqipe, me yzdaje se pas ketaj te tjere mâ te zotenit se un e nie sistema mâ te maruame, kane me e lehtesume mâ e mâ mesimin e Qqipes per te vepelit.

Abetareja u ekrua ne idiomet dialektike t' Elbasanit, me pake ndryeime qi m' u-duk e-nevojeime me i bâme nga kjo a ajo aresye. Mi kujdes te veçante pata, qi çdo mesim te Pieses se Parc, t'a persiell me sendhohtesie te etuäisme e veçan me rrefime ne menyre perraläac, qi te mos mundonet ai qi meson, me u-leene ne per fletore te posaçme sendhohtesie a perraläac.

Passi mâ para mesimi i puhes Qqipe ne per ekolla, qe i penguam prej regimit despotik, qi ra, e nga ky ekak na mungojne mesojes me medoh, andaj mota perpara syee se Kombi dote etrengonete te vendoje ne ket errbim te nalte mesojes qi jane mesume vet-vetiu, e u mentova te ernoj per 'ta disa kesilla te domos-doome.

Posa t'afronete koh' e mesimäanjes, meso-jesi leeonet ndr äome te mesimit, hypen bu-zagas mbi ndéjset (ekampt) ede u dote nxa-nesvet: „Mire menpes". Ata çohen mbe kambe e i pergigen: „Mire menpes". Pasandaj, meso-jesi rrok raduan e emnavet te 'tyne e tua per ment me rad, qi te marre veet kuo nuk ndo-det ne mesim.

Si mbaron kete, leson syte mbi te giđe nxanesit, qi te eohe ne jane te pastere nga trupi a jo, e i porosit, qi kur te vijne ne ekolɛ, te kene lare duar' e faqe e te kene krehe floket e preme đoqt.

Kete porosie, dubet t' a perserisi per dite, pa hupune kohe mâ se pese te holàae. Pas porositjes, nis mesimin me kete menyre:

Nexier ne sye te nxanesvet ni derrasezɛ, mbi te-cilen âete ekruare ekroja e mesimit qi âete tyke u dâne, eđe u a kendon emnin e sajc me zâ, e i pyet me ni menyre çuneriete e i' amele, tyke mbajture buzen giđni me te qeure: „Ç'âete kjo, djalđ' i im?"

Nxanesi munt te mos dije me u pergipe, po mesojesi tyke pasc nâer ment, se nierezit nuk janc barac nga fuqia e kuptimit, se ca janc mâ te epejte e ca mâ te-ngalete, dubet mos me umerzitc, as mos me undezɛ, po me qetesie, t'i kđenet ati mâ te squarit a mâ te mađit, e pas ati giđc te tjerevet 'perseritazi tyke u perkujdesc me u bâme si i-episc me nxanesit e 'ti.

Kestu bân, tyke nxjerre pas asajc eđe ni derrasezɛ tjetere.

Pasandaj, i ve gjetin ni derrasezɛ qi ka ekroje baskezantore, eđe i âote nxanesit te kendoje me zâ, ekrojen qi aete ekruare ne 'te, eđe pas kesaje i tregon ni tjetere te ketilɛ me

ekroje zantore. Si t' i kendoje çuni veç e veç dy a tri herce, edë mesojesi t'i a afroje vjedazi kur ai aete tyke i kendume, ŋanen perane tjetres, i kerkon qi t'i a kendoje te dyja baeke me ŋi zâ si ŋi rokje.

Ni tjetern xanes, duhet t'a veje te perbaje ŋi rrokje tjetere, tyke baekume zantoren me baekezantoren. Per tregim:

m———i, m——i, m—i, mi.
i———m, i——m, i—m, im.

Pasandaj, nxier piđe se-cilin nxanes te ekruaje mbi Derrasen e-zeze, qi here veç e veç e pastaj te baekneme, piđe ekrojat qi umesuan. Kur âete ŋani nxanes tyke ekrume mbi terraset te zeze, te tjeret ekruajne ne per rrasate (pλakate) qe kane perpara.

Passi mbaronet kjo pune e-cila baeke me vezgimin e nxanesvet ne mesimt te dites se ekuame, nuk duhet te zpasi mâ teper se tri te katertat e ores, mesojesi nis te vezgoje edë landen e sendŋohtesies e te perraλes se dites ekuame, qi ka te bâje me 'te sikurse âet edë e ecnuame ne etojet per uđeheqje.

Pas kesaje, u perep lande sendŋohtesie e perraλe te re. Eđe kjo pune qi bâhet me pyteperpeqe mba tri te katertat e ores, n'e zançim qi mesimi i guhes âete ne programmet ŋe or' e gymese.

Qi t'u çohet nxanesvet ne vehtet t' tyne

veteveperimi, i porosit të ekruajnë në epër mram për mram, në për rasafe, mesimin e 'tyne edhe t' i a tregojnë në nesërtë në kohë të mësimit të ekruarë, përpara së e zânë me kendumë. Mesojesi, duhet të rri syçelë, e të ruajë kujdesin e qetesien e nxanësvet, edhe t'u âsht të qepin duartë mbi eqembet, e të mbështesin kâmbetë mbi rrypen e derrases, qi âsht mbërâdymë eul poetë në 'të. Përveç kësaj, duhet të mbanë trupnat drejtë, pa e mbështetunë Krahënorin as pak mbi ekampt, edhe t' i ngjiten në kujdes ati qi asht tyke kendumë, tyke vendumë kalemin e rrases, e jo gjetiu a faragosin mbi piâsecilen ekrûjë qi përflet ai.

Nper ke sa asht tyke u bânë kendimi mësojesi duhet të silet e të përsilet në për rriegtat e nxanësvet, tyke i vumë 'rrë qi të bâjnë pas ati qi kendon, me atë mënyrë qi âsht më sipërë.

Po, nuk duhet t'a kete mendin vetëmë kë ai qi asht tyke kendumë, se duhet t'i kete kujdes edhe të tjerëvet. Kur ka për të qërtuar ndonji nxanës në ekresët, nuk duhet t'u këdejë epinen të tjerëvet, se munt të çrregullonen. Sa herë do t'u api keqiâa a do t'i qërtojë nxanësit duhet të ndodhë në ndejset, edhe të silet me ngi mënyrë ate.

Mesojesi, nuk munt të përdori mundime mbë nxanësit, po duhet t'u defteje fytyrë të

rrepte e si me te qeee, eðe s'duhet as te flasi as te bâje ndoqi gâ te papajeme, perpara atyne qi te terheki pri vethes pervâtesien e 'tyne, pa te cilen nuk mund te permbaje randesien e 'ti si nji mesojes.

Stervitj' e nxanesvet ne derrasezat, nis se baeka me ate te kendimit ne Abetaret, e te ekrimit ne rrasate.

Me yzdaje se mesojesi i pa-provuemun e i fiksit, merr rruge mejaht me keto udhekje praktike, e me epresc prap se kjo e pake pune qi po i vê perpara te ngomes djelmenie te se dasunes atdet Qqiperie, do te pritet me nji sy te mire, e do t'a kryje qelimin tyke u baene ekak i nji dobie, uroj me gide zemere, te dalin te tjere ma te mire se un e t' i permbuein te metat e vepres s'ime, passi pas fjales se motome nuk genc pune neriu te jete e mbaruame se gidae.

Ckruare n' Elbasan ne muaje te Vjeetes se Pare 1908.

Bâmcsi.

ABETARE

PIES' E PARE.

MESIM I.

mi

m

i

i-m im, m-i mi, i-mi imi,
mi-mi mimi,
mi-m mim,

mi

MESIM 2.

bibɛ

b

ɛ

b-i bi, i-b ib, b-ɛ bɛ, ɛ-b ɛb, bi-b bib, b-ib bib, mi-b mib, m-ib mib, bi-m bim, b-im bim, mi-bɛ, bi-mɛ, bi-bɛ.

bibɛ

bibe

BKSH

MESIM 3.

robi

r

o

r-o ro, o-r or, b-i bi, i-b ib, ro-b rob, r-ob rob, bi-r bir, b-ir bir, bo-r bor, b-or bor, ri-b rib, r-ib rib, mi-b mib, m-ib mib, mo-r mor, m-or mor, ro-m rom, r-om rom, ri-m rim, r-im rim, mi,

ro-bi, bi-bɛ,

robi

robi

MPSIM 4.

ata

a

t

a-t at, t-a ta, a-ta ata, bo-t bot, b-ot bot, ti-r tir, t-ir tir, mi-r mir, m-ir mir, ba-t bat, ba-t bat, ta-b tab, ro-t rot, to-r tor, mo-t mot, to-m tom.

ma-mɛ, a-ma, ma-ma, a-ta, ta-ta, mo-ti, bi-bɛ, bi-ba, bi-ri, mo-ma, mo-ra, bo-ra, i-mi, i-mi-ri, mi-rɛ.

ata

ata

MESIM 5.

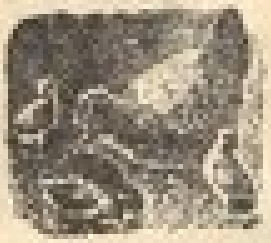

pula

p

u

l

p-u pu, u-p up, l-a la. a-l al, pu-l pul, p-ul pul, lu-p lup, l-up lup, pa-l pal, p-al pal, la-p lap, l-ap lap pu-r pur, p-ur pur, lo-p lop, bo-l bol, mu-r mur, pu-m pum, mi-l mil, tu-l tul, la-t lat, li-m lim, li-le, la-pa, pu-la, la-mi, mu-u, mi-li, li-ma, li-la, ma-li, lo-pa, bu-ba, bi-be, lo-pe, bi-ba, tu-li.

pula

pula

MESIM 6.

fuga

f

g

f-u fu, u-f uf, g-a ga, a-g ag, fu-g fug, f-ug fug, fa-g fag, f-ag fag, ga-f gaf, g-af gaf, lu-m lum, mi-f mif, bu-f buf, gu-m gum, fi-m fim, bi-r bir, fo-r for, bu-t but.

bu-tɛ, la-mi, lu-mi, fu-ga, li-ra, fa-ti, mi-li, pa-ta, ri-ga, bi-ga, bi-gɛ, bu-fi, bo-ta, lu-ga, la-pa, lo-pa, mo-ti, i-mi, fi-ri, tu-fa.

fuga

fuga

MESIM 7.

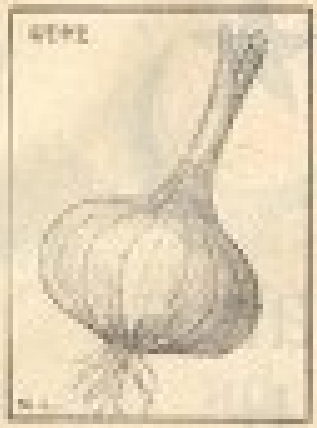

qepa

q

e

q-e qe, ʾe-q eq, p-a pa, a-p ap, qe-p qep, q-ep qep, pi-q piq, p-iq piq, qa-f qaf, q-af qaf mi-q miq, m-iq miq, po-q poq, p-oq poq, q-im qim, da-m dam, pa-f paf, fi-q fiq, tu-f tuf, qa-f qaf, re-m rem, r-em rem.

qe-pa, qa-fa, qi-me, po-qa, pe-ma, re-ma, le-la, fa-qe, mi-u, po-qi, ba-ri, qe-ra, a-ra, ma-ma, pe-la, be-ba, bi-ma, bo-la, mo-la lo-ti, bo-ta, bu-ba bu-fa, qu-ri

qe-pa

MESIM. 8.

hana

h

n

h-a ha, a-h ah, n-a na, a-n an, ha-n han, h-an, han hu-m hum, ha-p hap, pa-r par, bu-r bur, fe-m fem, hi-q hiq, ho-t hot, pe-h peh, fa-p fap, li-gɛ ligɛ.

mo-la lo-pɛn; lo-pa ha ba-rin; un ha pu-la; bi-ba e vo-gɛ-lɛ; u-poq pu-la; pu-la me qe-pɛ; a-ma e mi-rɛ; a-ta i-mi-rɛ.

ha-na

hanna

MESIM 9.

daci
d
c

d-a da, a-d ad, c-i ci, i-c ic, da-c dac, d-ac dac, ca-d, cad, c-ad cad, di-c dic, d-ic dic, ci-d cid, c-id cid, ce-p cep, c-ep cep, co-p cop, c-op, cop, ca-p cap, mi-c mic, ma-c mac, bu-f buf.

da-ci ha fu-ga e pu-la; ca-pi ha ba-rin; qe-pa me ci-pɛ; cu-ca mu-ar na-pɛn; pu-la ha qe-pɛ; da-ci e-cɛn; mu-ri go-di-tet me gu-rɛ; pu-la, bi-ba, e pa-ta e-cin.

da-ci

da-ci

MESIM 10.

keçi

k

ç

k-e ke, e-k ek, ç-i çi, i-ç iç, ke-ç keç, k-eç keç, çi-k çik, ç-ik çik, mu-ç muç, çu-m çum, çe-m çem, ç-up çup, ça-l çal, ç-il çil, çe-f çef, çi-n çin, bi-ç biç, çu-l çul, çi-p çip.

---

ke-çi ha har, ke-çi ka kam be, me kam-bet e çen, çu-ni ka liber, çunat e mi re du hen, bu-ça lefi, çapa kam bed, pu la me ka çul, po çi u ba çi ça, ka-li i-ku, kam te-te pe-la.

ke-çi

ke-çi

MESIM 11.

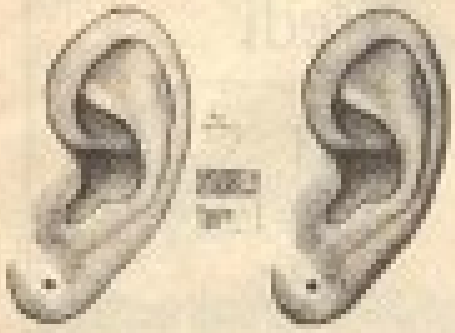

vɛɛi

v

ɛ

v-ɛ vɛ, ɛ-v ɛv, ɛ-i ɛi, i-ɛ iɛ, vɛ-ɛ vɛɛ, vɛ-ɛ vɛɛ, ɛi-v ɛiv, ɛi-m ɛim, ɛu-l ɛul, ɛɛ-f ɛɛf, ɛi-t ɛit, ɛɛ-m ɛɛm, v-ɛɛ vɛɛ, ɛu-m ɛum, mu-ɛ mue.

---

un kam vɛ-ɛɛ; çu-nat ɛ çu-pa-tɛ vɛ-ɛin pet-ka tɛ la-mɛ; pu-la ka mi ɛin ɛ mi-rɛ; pu-la bâ-ni vɛ-ɛ; mi-ku ɛ ɛi-ti pi-ɛɛn. vɛ-ra bâ-ni va-pɛ; ka-li mɛ ɛa-lɛ; ɛo-qi i-ku ɛul; lɛ-ɛi i dɛ-lɛ-vet ɛ i kɛ-ça-vet bâ-het ço-ra-pɛ; ni-ɛi i da ɛit; fu-ɛa-tɛ mɛ bar; va-ɛa ɛ vo-gɛ-lɛ mo-ri ɛ-nɛn mɛ pa-la.

vɛɛi

MESIM 12.

rređi

rr

đ

rr-e rre, e-rr err, đ-i đi, i-đ iđ, rre-đ rređ, đe-rr đerr, rri-đ rriđ, đi-rr đirr, đu-m đum, rro-đ rrođ, đa-rr đarr, mo-rr morr, qa-rr qarr, rra-q rraq.

---

qe-rre me rro-ta; a-ra me fe-rra; a-rra bâ-ni pe-me; ka-li ba-nc ba-rrc; kak-ruk i đo-nc a-rres sc-pa-qi-ru-a-me; rra-pi i mađ; mo-ra rri-ken; rri-ni ni-rc; fe-rra mc qu-ku; ko-rra ba-rin; ba-ri-u ru-an de-le-tc; mc la-gu ei u; ba-na nof; mo ra rruc; a-ta mc rra-hu; a-na đe-ri ke-çin; u-na qa-va me lot; ko-va çu nin; le-ku rc qa-rri; cu-ca qe-ei; fa-qe me rre-ma: nc rri rra-qef e ma-cen.

rređi

rredi

MESIM 13.

keđeja

c

j

đ-i đi, i-đ iđ, đi-a đia, li-đ liđ, ɛe-l ɛel, lɛ-ɛ lɛɛ, ma-rr marr, rra-p rrap, bɛ-rr bɛrr, bu-rr burr, ju-m jum, ja-m jam, jo-n jon, đɛ-n đɛn, đa-n đan.

Kɛ-đɛ-ja nɛ vɛ-ɛɛ; kɛ đɛ-ja ka miɛ tɛ ma-jun; kur ɛr-đɛ ti, ɛn po kɛn-do-jɛn; tɛ pa-ɛɛ kur po ha-jɛ; đa-na-tɛ kur pi qɛn bâ-hɛn tɛ ku-qɛ; go-ja ka đa-nɛ; u-jɛ pi, kur kam ɛ-tɛ; lɛ-ku-ra ɛ da-ɛit ka lɛɛ; dɛ-lɛ ja ban bɛ; fi-to-jɛn ko-hɛ; miɛ ko-ja tɛ quk; fja-lɛt ɛ-mi-ra kâ-nɛ çɛ-mim; ɛih ɛ ban; im-na nɛ fa li li-bɛr tɛ-mi-rɛ.

keđeja

keđeja

MËSIM 14.

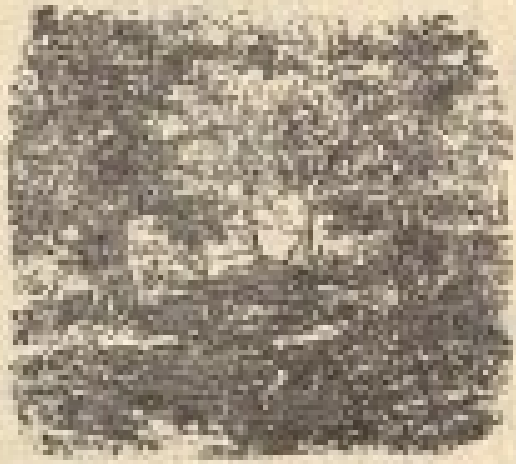

ryλi

y

λ

r-y ry, y-r yr, λ-i λi, i-λ iλ, ry-λ ryλ, λy-r λyr, ri-λ riλ, λi-r λir, λu-m λum, ra-λ raλ.

---

ra-λa e-ma-dhe; y-λi në qi eλ; ry-λi i-vo-gë-lë; qa-ri-u i hi-e ty-e-λit; dhi-ka me mi-eλ të bu-ku-rë; dhë-e-λi vjen rreth e qark; ke-mi dy dru-a-rë; λa-na e do-rës; vi-a me λu-ajë; ba λi i-madh; mu-λa me bu-kë; ry-ka ça-në; ve-na e rru-sit: λu-ni i vo jit: lu-mi në dhomën bi-e ujë: dhë-më-ni më ëmbël, ve-ra me lu-le: dhi-a ku-λot në ry-λë, ry-λi u-tu-ri në.

ryλi

ryli

MESIM 15

rosa
gepi
s
g

r-o ro, o-r or, s-a sa, a-s as, g-e ge, ge-p gep, ga-r gar, gy-m gym, gy-q gyq, ge-m gem, gy-e gye, ga-k gak, ge-g geg, ge-ë geë.

---

ge-pi me fi-je; ge-li ken-don; ga-ku i-kuq; gur-mat e muc-kes; rri me të me-dej-të, qi të ba-nee i maë; fo të gak e de-go su-me; mos rri ne fe-rret se qu-ke; gar-pe-ni e-cen bar-kas; pe-li def-ten o-re-të; bu-ke-të pi-qen ne fu-rre; gah ta-ri pu-an per gah; qe-ni ka ve-ec; lu-mi rre men, mos pi ni u-je të tru-be-lë; pe-ta gë të-mi-re; de-rra-sen e ca-rron ca-rre-to-ri me ca-rre.

rosa, gepi

rosa, gepi

MESIM 16

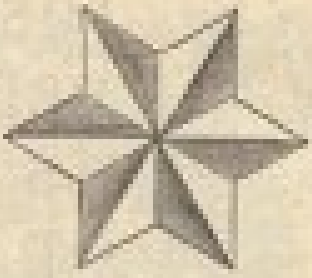

xixa ẋoka

x ẋ

x-i xi, i-x ix, ẋ-a ẋa, a-ẋ aẋ, ẋa-m ẋam, xi-x xix, ẋu-λ ẋuλ, be-λ beλ, ko-ɕ koɕ, rra-ẋ rraẋ, ẋa-ẋ ẋaẋ, xe-b xeb.

---

xi-xa xi-xɛ-λon; yà i vo-gɾ-lɛ nɛ qi-eλ; bu-a-λi ka qa-fɛ tɛ for-tɛ; me qa-lɛ ter-hek qe-rren; kur e-gɛr-so-net si-eλ me brĳ-tɛ; ka-tun-da-ret vi-een me ẋo-ka; kus e ãe-u ẋa-min; ba-ne du-men me rra-ẋe; ho-ẋa fa-let nɛ ẋa-mi-ɛ; ẋa-ko-ni fa-let nɛ ki-aɛ; pu-nɛ-to-ri lo-ãet; pas bu-ke pu-ɛo; mos ha te-pe-re se tɛ ban keq.

xixa, ẋoka

xixa, ẋoka

MESIM 17

zogu

ẓapini

z

ẓ

z-o zo, o-z oz, ẓ-a ẓa, a-ẓ aẓ, ẓa-p ẓap, ẓ-up ẓup, zu-rr zurr, mu-ẓ muẓ, po-ç poç, cy-t cyt.

Zo gu ka pu-pe-ḷaẓ kaf-ec-te ka-ne les; qar-ku-an çu-nat ẓa-pi-nin; ẓa-pi-ni e ka bie-tin e pa-te; py-es per gjn-de-jen ta-te; nu-he-za bi-ne ne per py-jeẓ e-ne-te za-ne ẓul; mos u-lav-de-ro se je i maḍ; ban mi-re, te pej-ec mi-re; ẓu-ga-te ja-ne ba-ris-ta; ẓa-ba rron ne u-je; ra-na çen-ka me ẓu-re.

zogu, ẓapini

zogu ẓapini

MESIM 18

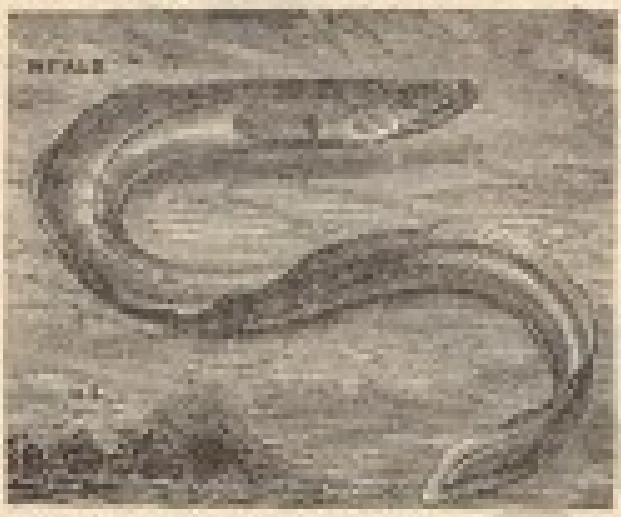

ŋeriu

ngarkaceja

ŋgala

ŋ

ng

ŋg

ŋ-e ŋe, e-ŋ eŋ, ng-a nga, a-ng ang, ŋe-r ŋer, ng-ar ngar, ŋg-al ŋgal, g-at gat, λu-ng λung, nga-s ngas, ɛe-ŋ ɛeŋ, ta-ng tang.

---

un jam ŋe ri; ŋe-ri u men-to-net; nga-la rron ne u-jɛ; ŋga-lɛ e-bar-ɛe e-ɛe e ga-tɛ nga la ha-bet e pjek-me e zi-e-me e-ɛe e fer-gu-a-me me ngar-ka-ɛen nga-koj-me ka-lin me druɛ; mos nga qi mos tɛ nga-sin; nga vjen e nga po ve-te bu-aλi nuk ngel ne le-ret: ka-fɛe-tɛ nga-lo-sen fu-te rru-ein ne ko-ɛa-ri-qet: de ra çe let e me-ɛi-λet; mos ngit ni ɛo-qi ɛo qin, se ju qerton me-soje-si..

ŋeriu, ngarkaceja ŋgala

ŋeriu ngarkaceja ŋgala

MESIM 19

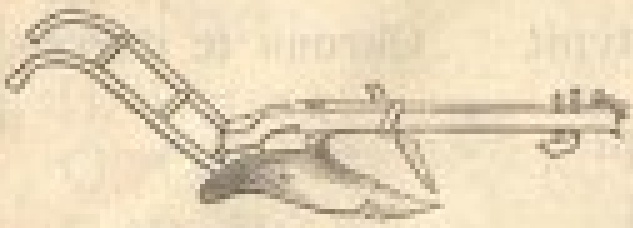

parmendɛ

nd-a nda, a-nd and, nd-i ndi, i-nd ind, nd-e nde, e-nd end, ve-nd vend, ta-nde tande, qi-nd qind, bi-nd bind, randɛ randɛ, re-ndɛ rendɛ, ro-ndi-ɛ rondiɛ, ro-ndom rondom, ra-ndɛ-si-ɛ randɛsiɛ.

Par-men-den e ban bul-ku: me par-men-den bul-ku pu-non ðe-nɛ; gi-ða bul-qit ka-nɛ par-men-da: ko-pɛo-ti i y-nɛ ka ɲi tan-dɛ rru-ei tɛ ma-ðe: nden a-te rrij-mɛ e baj-mɛ va-pen nɛ ve-rɛ: kur ve-te nɛ dar-sɛ-nɛ du-het me zâ-nɛ ven-din qi tɛ ga-nɛ: im-a-tɛ mɛ bin-di ty-ke mɛ rra-hu-nɛ, sɛ nuk ve-te nɛ mɛ-so-jɛ-to-rɛ per di-tɛ: mi-ke-sa e s'-im-mâ mɛ ða sot ɲi lu-le ta-nda-so-rɛ per kuj-tim tɛ bi-rit: do-tɛ ndih sa tɛ munt: ra-ndo nga e mi-ra; ku-rrɛ mos qit fja-lɛ tɛ li-gɛ nga go-ja: e-li-ga e e-mi-ra nuk ha-rro-hen: pu-na e mi-rɛ nde-ron tɛ zo-nɛ.

parmendɛ *parmende*

MESIM 20

Ckroqa tɛ etypit	Ckroqa tɛ dorɛs
a, A. Arbɛnia	*a, A. Arbenia*
b, B. Beradi	*b, B. Beradi*
c, C. Cɛrriku	*c, C. Cerriku*
ç, Ç. Çamɛria	*ç, Ç. Çameria*
d, D. Dibra	*d, D. Dibra*
ð, Ð. Ðeu i Zi	*ð, Ð. Ðeu i Zi*
e, E. Elbasani	*e, E. Elbasani*
ɛ, Ɛ. Ɛtɛ	*ɛ, Ɛ. Ɛtɛ*
f, F. Fieri	*f, F. Fieri*
g, G, Gegɛnia	*g, G. Gegenia*
g, Γ. Γakova	*ɣ, Γ. Γakova*
h, H. Hormova	*h, H. Hormova*
i, I. Ismi	*i, I. Ismi*
j, J. Janina	*j, J. Janina*
k, K. Kavaja	*k, K. Kavaja*
l, L. Leskoviku	*l, L. Leskoviku*
λ, Λ. Λuroja	*λ, Λ. Λuroja*
m, M, Matja	*m, M. Matja*

Gkroŋa tɛ etypit	Gkroŋa tɛ dores
n, N. Narta	n, N Narta
ŋ, И, Иeriu	ŋ, И, Иeriu
o, O. Ohri	o, O Ohri
p, P. Peqini	p, P Peqini
q, Q. Qukɛsi	q, Q Qukɛsi
r, R. Reka	r, R Reka
rr, Rr. Rrapuni	rr, Rr, Rrapuni
s. S. Struga	s, S Struga
ɛ. Ɛ. Ɛkupi	ɛ, Ɛ, Ɛkupi
t. T. Toskenia	t, T, Toskenia
ð. Θ. Θiva	ð, Θ, Θiva
u. U. Ulma	u, U, Ulma
v. V. Vlona	v, V, Vlona
x. X. Xaranika	x, X Xaranika
ẋ. Ẋ, Ẋikroja	ẋ, Ẋ, Ẋikroja
y. Y. Ylqini	y, Y, Ylqini
z. Z. Zadrima	z, Z Zadrima
ʒ. Ʒ. ƷuΛima	ʒ, Ʒ Ʒulima

PJES' E DYTË.

MËSIM 21

p-l pl, pl-ak plak, p-l pl, pl-ump plump, p-l pl pl-agë, p-l pl, plagë, pl-asë plasë, p-l pl, pl-ep plep, p-l pl, pl-ot plot, p-l pl, pl-açkë plaçkë, p-l pl, pl-andë plandë, p-l pl, pl-ang plang, p-l pl, pl-andës plandës, p-l pl, pl-aç plaç, p-l pl, pl-uar pluar.

pla-ku, plum-bi, pla-ga, pla-sa, ple-pi, plot, plaç-ka, pla-nda, ple-ngu, plan-dës plaç, pla-ka, plo-ri.

A to pa më qi pi nden në ãe të qu hen me ta le. He ku ri, er pa ndi, ra ma, e ëu më ga na të tje ra ja në me ta le.

Pla ku e pla ka ja në pas qy ra e të mi vet. Pla kun e pla-ken du het t'i nde roj më, se a to na rri sin e për pi qen për të mi rën të në.

Ple pi ba het i pa të e rri tet bu zë uj nac.

Ple pi nuk ban pe me po na nep la nde te mi re per nder te sa. De rra sa e ple pit âe te e leh te e e barde.

Pla nde qu het ve ndi qi ka eu me har-ði a rru ei. Pla nda qu het ede ve ne ete. A to har ði a qi npi¸en nalt ne per dru na te qu-hen pjer gu àa.

Rru ei i pla ndes âe te mâ i a me le se i pjer gu àes. Rru ein e vje lim e e ¸baj me me ko ea, pas taj e ety pim me ka mbe. La-ngu i rru eit bâ het muet, ve ne, u ðu àe, ra ki e e pek mes. Rru-ei âe te i a mele.

MESIM 22.

b-l bl, bl-ete blete, b-l bl, bl-oze bloze, b-l bl, bl-i bli, b-l bl, bl-uaj bluaj, b-l bl, bl-ej blej, g-l gl, gl-ase glase, g-l gl, gl-ep glep, f l fl, fl-ake flake, f-l fl, fl-ete, flete, f l fl, fl-oke floke, f-l fl, fl-e fle, f-l fl, fl-as flas f l fl, fl-ame flame.

ble ta, blo za, bli ni, blu aj,
blej, gla sa,

gle pa, pla ka, fle ta, flo kɛt, fle, flas, fla ma. Ble ta âë tɛ ni zɛ, flu tu ron ne fle tɛ, kuλot nɛ pɛr lu le tɛ me eu nɛ kuj des, ac tɛ punɛ to re e ma ðe e pu non qɛ nɛ men ɲes ɛ ɲɛr vo nɛ.

Ve ndi ku rri ble ta qu het zgu a. A jo ga ja qi ban ble ta bri ma bri ma qu het ho jɛ, ho ja ka mjal tɛ eðe dy eλ. Ble ta po e nga ve

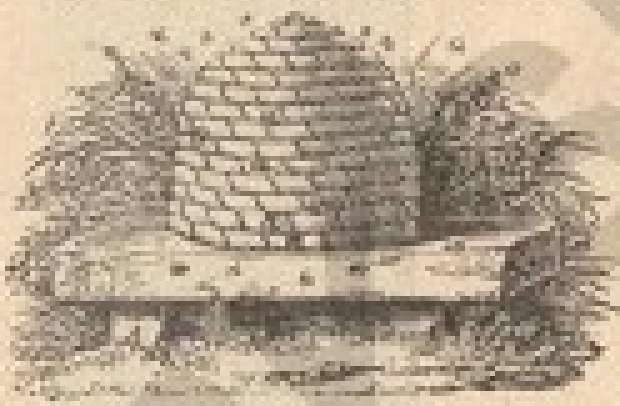

tɛ pic kon me ðum bin. Ðumbin e ka bis ti. E ðe u nɛ ðo tɛ ba nem si ble ta pu nɛ tu ar e do tɛ pu noj nat e di tɛ, e do tɛ je nɛ i ur tɛ e i ni zɛ qi tɛ nɛ de nɛ gi ðɛ bo ta.

Bo na e epi sɛ kur ka zo jen pɛr ta cɛ, zë blo zɛ. Pɛr ta cin as e do as e nde ron kuɛ, tɛ gi ðɛ i lar go hen. Mos rri ni nɛ pɛr ta cɛt,

qi tɛ mos ha he ni eðe ju pɛrta cɛ si a ta. Ai qi nuk pu non nuk ka ɛen det tɛ mirɛ, se puna ep ɛen det. Ai qi pɛr ton tɛ pu no jɛ, rrɛɛ qet nɛ .pu nɛ tɛ li gɛ Pu na nuk ka turp. Pu na e nde ron ɲe ri nɛ.

Bli ni ao tɛ dru e ma ðe. Lu le ja e bli nit zi het. La ngu i a sa jɛ pi het pɛr me zbu tɛ kra ha no rin. Lu le ja e bli nit mɛ eti λet nɛ Mãjɛ. Dru ja e bli nit ðy het udo biet Dru ja e bli nit gen det nɛ pɛr py jet e nuk ban pe mɛ.

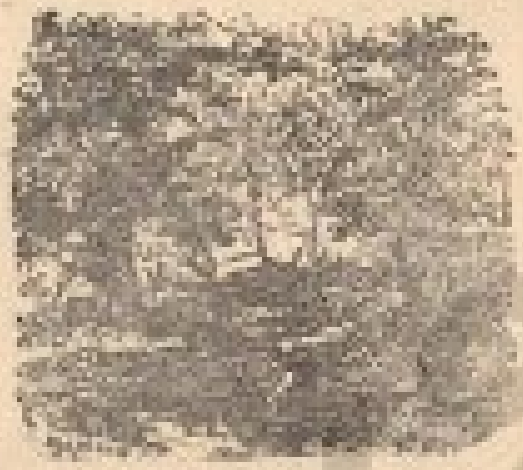

Py λɛ qu het ŋi vent i maũ me eu- mɛ dru na. Py λi ree tet me garð e qɛ ro het. Dru nat e py λit nuk bãj- nɛ pe mɛ, po a pin la ndɛ.

Mu λi si blu an ka λam bo qin e tɛ lao ta tɛ nɛ mu λi me gu re tɛ ra ndɛ. Gu rɛt e mu λi nit i nis e i rro tu λon pɛr qark u jet. Mu ãijt e dri ðit ja nɛ tre λo jee, mu λi me u- jɛ, mu λi me e rɛ e ðe mu λi me zjarr.

A to qi flu tu roj nɛ qu hen flu tu ra ke. Flu tu ra ke tɛ ka nɛ dy fle tɛ, me a to flu tu- roj nɛ. Kã nɛ e ðe dy kam bɛ, me a to e cin.

Flu tu ra ke qu hen, pu la ro sa, ken de si, pa ta, pɛ- λum bi, gu gu çe ja, ha ra- be li, da λɛn dy ee ja e ðe gi ðɛ sa flu tu roj nɛ.

Gle pa qit sy ni i sɛ mu nɛ Ke mi dy sy.

Di sa ka nɛ sy tɛ zes e di sa tɛ bar ðɛ. Sytɛ ja nɛ nɛ ʃy ty rɛ tɛ ɲe ri ut. Kur fle mɛ i mby λim sy tɛ. Qe pa λɛ tɛ i ka bã nɛ zo ti

per tɛ ru aj tɛ sy tɛ. Ai qi nuk ka sy qu het i ver bet. Sy tɛ qi ja nɛ tɛ sɛ mo nɛ i cen doɛ mjeku i sy vet. Me sytɛ eo him. Syt e rij e syt e mi rɛ eo him lark. Lyp set t'i ru aj nɛ sytɛ se pa a to nuk munt tɛ eo hi mɛ dri ten e di e λit ɲe rɛ zit, kaf ɛe tɛ e gi ðɛ bo ten.

Dru ja kur di pet ban ila kɛ, si di pet bahet pruɛ. Pru ei pas ɲi co pɛ here ba het hi. Zja rri na ngroh nɛ di men. Me zja rrin pjekim bu kɛ tɛ eðe zi ej mɛ ge λɛ tɛ. Sa tɛ vorfɛ nɛ ja nɛ a ta qi nuk ka nɛ zjarr nɛ di men, ðaj nɛ e ngrij nɛ nga tɛ ftoh tit. Zja rrin e ndezim nɛ vo trɛ. Dru nat i pret dru a ri mɛ so pa tɛ nɛ pyλɛ. Kur ja nɛ eu mɛ dru na nɛ ɲi vent qu hen tu rre dru ɛc.

Flo kɛ tɛ ɟen den nɛ krye. Di sa flo kɛ ja nɛ tɛ zes, di sa ja nɛ tɛ kuq eðe di sa ja nɛ tɛ bar ðɛ. Ata ɲer zɛ qi i ka nɛ flo kɛ tɛ tɛ bar ãɛ qu hen ba la ɛc. Nɛ ple qɛ ni ɛ flo-

kɛ tɛ zbar ðen. Flo kɛ tɛ du het t' i krɛ him mɛ kra hɛn pɛr di tɛ ɛ t'i laj mɛ ɛpe ɛɛ. Flo-kɛt i qɛ ðim qi tɛ fâa di te-tɛ kry ɛt. Gra tɛ i mba nɛ flo kɛ tɛ tɛ ga tɛ ɛ i baj nɛ gɛr ɛɛt. U nɛ sa ngri hem nga gu mi nɛ mɛn gɛs laj sy tɛ, Kreh flo kɛ tɛ ɛðe ɛkoj drejt ɛ nɛ ɛko λɛ.

MESIM 23.

ɛ-t ɛt, ɛt amɛ ɛtamɛ, ɛ-t ɛt, ɛt izɛ ɛtizɛ, ɛ-t ɛ-t ɛt, ɛt atɛ ɛtatɛ, ɛ-t ɛt, ɛt ɛku ɛteku, ɛ t ɛt, ɛt oj ɛtoj, ɛ-t ɛt, ɛt ij ɛtij, ɛ-p ɛp, ɛp êzɛ ɛpêzɛ, ɛ p ɛp, ɛp atɛ ɛpatɛ, ɛ-p ɛp, ɛp irt ɛpirt.

ɛta ma, ɛti za, ɛtu fi, ɛte sa, ɛtyp ka, ɛta ta, ɛte ku, ɛt oj, ɛt ij, ɛpê za, ɛpa-ta, ɛpir ti.

Ɛta ma bâ het prej bal tɛ. Si ɛta ma tɛ bâ hɛn ɛ ðe ê nɛt ɛ tje ra, ðo mɛ ða nɛ, qy-pat, li ma tɛ, sqy ra tɛ, χâ mat; ɛ. t. j. E nɛ tɛ bal tje di gɛn nɛ kɛ mi nɛ. Ɛta ma ðo nɛ ŋi hɛ rɛ ɛ dyɛ vɛ tɛ nɛ kru-a tɛ trɛ tɛn ðy het. E ðe faj to rit hɛ rɛn ɛ pa rɛ i a fa lin faj in, tɛ dy tɛn ɛ mun doj nɛ. An daj ŋɛ ri u nuk du het tɛ laj ði si pɛr dyɛ hɛ-rɛ, sɛ pɛ si mi ga nɛ t'i bâ het mɛ sim.

Oti za âs tɛ prej tɛ lɛ. Me eti za tɛ gɛr-ɛɛ toj nɛ cu ça tɛ kam bɛ za, fa nɛ âɛ ɛ do rɛ za. Pɛr me gɛr ɛɛ tu ɛ kam bɛ za lyp sɛn pɛ-sɛ eti za. Oti za mɛ ɳi sqɛp âɛ tɛ me mâ jɛ, mɛ ɳi sqɛp âɛ tɛ ɛ kɛ ây me zi grɛ pi. Cu ça tɛ pu nɛ to rɛ rri nɛ nɛ di mɛn qark vot rɛs ɛ bâj nɛ kam bɛ za.

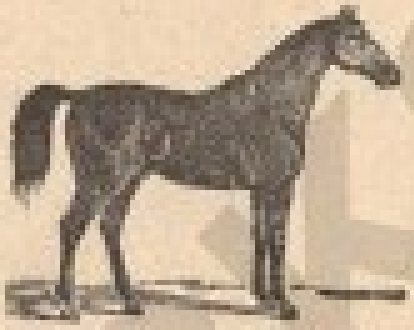

Ka li i mi rɛ ɛton ta-pin' ɛ vɛt. Âs tu ɛ dɛ çuni i mi rɛ tɛr hɛk da-çu nin' ɛ nɛ sɔ jɛ sit. Krɔ ni i y nɛ ɛtɛ ri fa-rɛ, sɛ nu kɛ ra ɛi nga qi qɛ vɛ ra ɛ âa tɛ.

Otɛ ku zi nɛt mɛ hûj ɛâɛ mɛ dri zɛ. A-ra tɛ rɛɛ tɛn mɛ eti qɛ qi tɛ mos hyj nɛ kaf-ɛɛ tɛ ɛ tɛ bâj nɛ dâm. Buj ku i mi rɛ i vɛ 're-eti qɛt pɛr di tɛ, ɛ buj ku qi âɛ tɛ pɛr tac i lê çɛ lɛ. Kur âɛt ɛtɛ ku çɛ lɛ hyj nɛ gâ tɛ ɛ bâj nɛ dam tɛ maâ. Lum ai bulk qi nuk i pɛr-ton pu nɛs, sɛ ai bâ hɛt mɛ ko hɛ i pa sun.

Opâ ta âɛ tɛ prej a ca ri. Opa ta âɛt ɛ ga tɛ mɛ ɳi âne aɛt ɛ prɛ hɛ tɛ ɛ mɛ ɳi âne ɛ

tra se. Spa ten e rro kim nga bie ti. Bie ti i spa tes âe te prej as ti o se prej dru ni. Spa te per do rin te pa ret e ue te ri es. Spa ta va ret ne i je te mâj te.

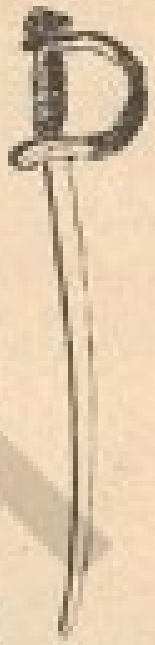

Si kur se pret spa ta pret ede gu ha. Tu ha rree te ne s' ka e rrea te ne dy en. Spê ze te kâ ne dye kam be. Sta ze te kâ ne kat re kâm be. Me kâm be te e cin. Spe ze te me fle te flu tu roj ne.

Me ri u, etâ ze te ede spê ze te kâ ne spirt. Spir ti nuk du ket se âe te fry ne. Spir tin e-âe eta tin i ka bâ me zo ti. Sta ti pa spir tin âe te i-vde kun. Me ri u i mi re ka spirt te mi-re. Me ri u i keq ka spirt te keq. A i qi ka spirt te keq flet e pu non keq. Un do te ve te ne eko âe, qi te bâ hem spirt-mi re; te ilas e-te pu noj mi re si do te zo ti.

MËSIM 24

ë-k ëk, ëk umbë ëkumbë, ë k ëk, ëk amp ëkamp, ë k ëk, ëk op ëkop, ë-k ëk, ëk ozë ëkozë, ë k ëk, ëk abë ëkabë, ë-k ëk, ëk aàë ëkaàë, ë-k ëk, ëk is ëkis, ë-k ëk, ëk el ëkel.

ëkum ba, ëkam bi, ëko pi, ëko za, ëka ba, ëka àa, ëk is, ëk el.

Sa po ji bân ëkum bë. Ëkum ba ë sa poj-it la në ẓulin e tru pit e të pët ka vet. Çu nat e mi rë laj në du a rët e fy ty ren e 'tyne më u jë e më sa pua, pas taj vë në në ëko àë të la më ë të pas të rë. Pas ter tia àë të ru aj të sa i ëën de tit. A i çun qi nuk la het më sa pua për di të se mu het ëpë ës. A i çun qi ve të në ëko àë më dua rë e më fy ty rë pa lamë mun-do net prej më so jë sit. Më so jë si i do fort çu nat e pas të rë. A ta ja në më ëën dët të mi rë.

Ëkamp qu bet gu ri i maẽ në malt. Në për ëqem bet ë ma le vet ku ào sin ãi të ë ke-ãat se npi ten u do biet ë nuk rrë zo hen. Ëent ë qen gat nuk munt të npi ten në për ëqem bet. Ëko pi aetë ëo pë dru ni. Le ku ra ë ëko pit qu bet la bëë. A ta çuna qi nuk rri-

nɛ ur tɛ nɛ ɛkolɛ eðe a ta qi nuk e ken doj· nɛ mɛ si min e 'ty nɛ i mun don mɛ so jɛ si mɛ ɛkop. Pas si ɛko pi, a ta çu na qi ka nɛ ve tia tɛ li ga, i ur tɛ son, an daj ðo nɛ sɛ ka da lɛ nga pa raj sa. U nɛ rrij ur tɛ per he ra.

Ko za ðe tɛ dru ɛ qi nuk ban pe nɛ. Ko-za bi nɛ e rri tet nɛ per py jet. Dru ja e ko zɛs ae tɛ e mi rɛ per zjarr. Ko za ba het dru ɛ e ma ðe.

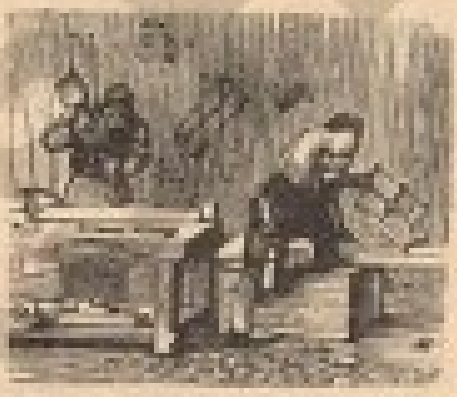

Ka ʎa go di tet nɛ dɛ rra sa. Ka ʎɛn e go· dit mjee tɛ ri. Ne per ka ʎɛ tɛ hy pin nalt e zbre sin poe tɛ.

Lib ri qu het e ðe fle to re. Fle to ren qi kam e ble vɛ pae tɛ groe. Me tu rri e lɛn epon mjee tɛ ri lan dɛn. Tu rri e la ae tɛ ba nɛ prej he ku ri.

MESIM 25

ɛ q ɛq, ɛq ipja ɛqipja, ɛ q ɛq, ɛq erra ɛqerra, ɛ q ɛq, ɛq ɛgɛs ɛqɛgɛs, ɛ q ɛq, ɛq ɔpɛ ɛqɔpɛ, ɛ q ɛq, ɛq yj ɛqyj, ɛ q ɛq, ɛq azɛ ɛqazɛ, ɛ p·

ɘp, ɘp oj ɘpoj, ɛ p ɘp, ɘp arɛ ɘperɛ, ɛ p ɘp, ɘp ejt ɘpejt.

ɘqip ja, ɘqɛ rra ɘqeɣɛs, ɘqo pɛ, ɘqyj ɘqa zɛ, ɘpoj, ɘpa rɛ, ɘpɛjt

Ɔqip ja aɛ tɛ guh' e Ɔqi pɛ ta rɛ vet. Ti nɛ jam Ɔqip tar, sɛ flas Ɔqip. Ni me e pas kɛ taj ðo t'e kɛn doj Ɔqi pen se a jo aɛ tɛ gu ha i mɛ. Sa fort e du a Do tɛ kɛn doɳ nät' e di tɛ qi tɛ ba nem i di çɛm. Sa ni rɛ mɛ vjen kur kɛn doj e marr veet sɛ ç'ðo tɛ libri. Pɛr an daj gu ha i mɛ aɛ tɛ e artɛ. Lum ði u nɛ qi jam i li rɛ mɛ kɛn du e e mɛ ekru e gu hen t' i mɛ t' ar tɛn.

Qin ga vet mo ta kɛ a ðo nɛ ɘqe rra. Qin-pit maɛ kuǰ qi aɛ tɛ dy vjeç i ðo nɛ ɣe lek. Qin pit fe mɛ nɛ qi aɛ tɛ dy vjeç i ðo nɛ rru-nɛ zɛ. Kɛ ða vet mo ta kɛ u ðo nɛ po kɛ ða a kɛ ça. Kɛ ðit maɛ kuǰ qi aɛ tɛ dy vjeç i ðo nɛ ftuj ak. Kɛ ðit fe mɛ nɛ qi aɛ tɛ dy vjeç i ðo-nɛ ftu jɛ zɛ. Qin gat e kɛ ðat ja nɛ kaf ɛɛ. Ka nɛ kry e, qa fɛ, trup, kam bɛ e ðɛ biɛt. Fe mɛ na tɛ na a pin qu mɛot. Prej qu mɛɛ tit ba het, ko si, dja ði, tɛ ly ni, ðaǰ ti, cal ca e ðe gi za.

Oqo pa ac tɛ dru ɛ pyÀi e nuk ban pɛ mɛ. Dega e dru ɛs kur ka pɛ mɛ eu mɛ eqy het. Turri e la epon lan dɛn.

Opa rɛ e kɛn do va e e mɛ so va mɛ si min fort mirɛ Du het tɛ kɛn doj se a jo ac tɛ pun' e i mɛ. Ai qi mba ron de ty rɛn e vet ac tɛ pɛr t'ulav dɛ ru ɛ.

Mos ec me nxi tim se pen go he. Pa na qi ba het me nxi tim nuk del e pas tɛ rɛ. E ãe bu kɛn tɛ mos e ha mɛ me nxi tim po t'a perçapin mir' e mi rɛ e pasan daj t'a per cje Àim.

MESIM 26

b r br, br ave brave, b r br, br i bri, b r br, br ek brek, b r br, br yme bryme, b r br, br ime brime, b r br, br aze, b r br, br es bres b r br, br um brum, b r br, br enge brenge.

bra va, bri ni, bre gu, bry ma, bri ma, bra za, bre zi, bru mi, bre nga.

Bra va go di tet prej he ku ri. Bra ven e go dit he kur pu no je si. Me bra ven mby λim e çe lim de ren. Bra va ka bri me. Ne bri met fu tet çe le si, a i ety ne λo zen e bra ves. E ðe çe le si ba het prej he ku ri. He-kur pu no je si pu non ne he kur pu ne to ret. Bra ven e mber ðej-me ne per dy ret ar kat e pet-ke to re te me goz de. Bra va ka dy e λo za.

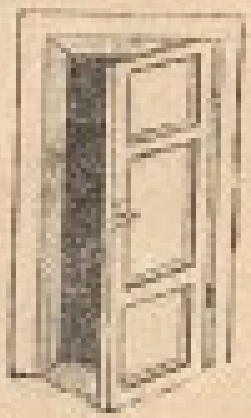

Bre gu aʃ te ri vent i nalt ne malt Bry-ma bi e ne vjeʃ te. A jo bi e prej ʃe nal ti e ðe aʃt e barðe po si bo ra, po tre tet u do-biet. Mu aj i i bry mes aʃ te vjeʃ ta e tre te, an daj fsa ta re te e qu aj ne eðe bry mu ar.

Da si ka dy brij. Brij ka ne e ðe kaf-ce te tje ra si, ðia sqa pi, ka u lo pa, bu a λi e bu λi ca. De le ja nuk ka brij. De le ja aʃ te ma e ur ta e pi ðe kaf-cevet.. Kur ja ne vu me ðen a ði e baʃ ke, qu hen tu fe. Tu fa te i ru-aj ne ba rijt me qent.

Bra za qu hen rri eʃ tat' e a ra vet. Bra-zat' ja ne te fe λa. Ne per bra za te mbi eλ bul ku ka λam bo qin. Bra zat' i fe λon plo ri

Plo ri ae tɛ prej he ku ri. Plo ri vi het nɛ par-men det. Par-men den e tɛr-he kin dy qe ɛ. Dy qe tɛ qu-hen ɲi pen dɛ. Pen da ka dy qe ɛ ə dy bu a jɛ. Bu aj tɛ ja nɛ ma tɛ for tɛ se qe tɛ.

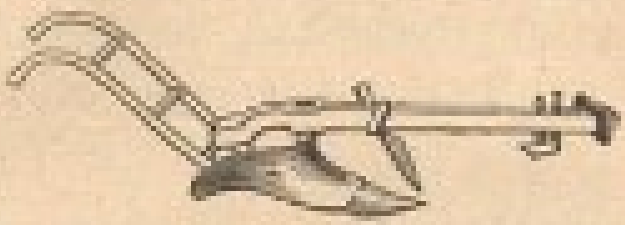

Bre zin ɛ nge sim rreȁ mej di zit. Bre zi ba het prej le si o se prej pam bu ku. Bre zi ɛ̈ë i pa tɛ. Bre zi ka ŋgy re tɛ bar dɛ, tɛ ze-ze, tɛ ku qɛ, o se ae tɛ la ra man.

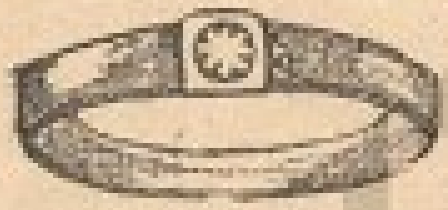

Brum qu het mi ȅà i per zi em me u jɛ e i ar dun. Bru mi do eu nɛ o rɛ qi tɛ vi jɛ. Per me ar dh nɛ bru mi do me da nɛ per me u dar-tu e, lyp set tɛ rri jɛ nɛ ngroh si nɛ; an daj ta e ve nɛ a fɛ rɛ zja rrit e dɛ e mbu loj nɛ. Me bru min za nɛ bu kɛ tɛ. Kur vij nɛ bu kɛ tɛ eu-nɛ dar to hen.

Bren ga ae tɛ plag' e prɛ me.

MESIM 27.

g r gr, gr os groe, g r gr, gr oec groec, gr gr, gr ua grua, g r gr, gr ep prep, g r gr, gr ifoc grifoc, g r gr, gr am gram, g r gr, gr un grun,

g r gr, gr◦pɛ gropɛ, g r gr, gr imɛ grimɛ, g r gr, gr enxɛ grenxɛ, g r gr, gr eð greð, g r gr, gr adɛ gradɛ.

Gro◦i ka dy zet pare. Ty mɛsa e gro◦it ka ɲi zet pa re. E ka tɛr ta e gro◦it ka ðe tɛ pa rɛ.

Groɛɛ tɛ ja nɛ dy farɛ◦; gro◦ɛɛ tɛ mɛ ða e ðe gro◦ɛɛ tɛ i mɛ ta. Gro◦ɛt e i mɛ ta ja nɛ mâ tɛ vo gɛ la e ma tɛ rro◦mɛ ða kɛ ta se tɛ tje ra tɛ. Gro◦ɛɛ tɛ ja nɛ u◦ɛqim i leh tɛ, zi hen me u jɛ e me voj.

Gru ja a◦ tɛ ɲeri. Gru ja a◦ tɛ zo jɛ ◦pi ɛ. Zo ja e ◦pi◦sɛ e mɛ ei nɛ e ë pas tɛ ron ◦pi nɛ se pas tɛ ra a◦ tɛ kra hu i ◦ɛndet jes. Lum a jo ◦tɛ pi ɛ qi e ka tɛ zo jen kuj des ta rɛ; se gru ja e mi rɛ a◦ tɛ sto li a e ◦tɛ pi ɛs Gru a ja kuj des ta rë mbɛ ei nɛ, la nɛ, pret e qep, ar non, ar ton buk' e gɛ àɛ, bi e me fje tɛ ma vo nɛ se tɛ tje rɛt e ðe ngri bet ma me ua tɛ se a ta. Fɛ mi tɛ i mɛ son tɛ du an zo tin, pɛ rin tɛt mɛ so jɛ sin, mbɛ re tin e gi ðɛ ma tɛ mɛ ðejt.

Gre pi aʰ tɛ i kɛ ðy em mɛ qa nin sqep. Me gre pin za mɛ peʰq. Ku rɛ za mɛ peʰp, ngu lim ka rre ma nɛ sqept tɛ gre pit. Gre pin

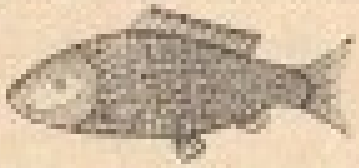

e li ðin me fi je e ðe e lɛ-eoj mɛ nd' u jɛ. Peʰ ku ko-bo het e ðe vi en tɛ ha jɛ ka rre min, po gre pi i ngu let nɛ go jɛ e s' munt tɛ i ki ma. Atɛ hɛ rɛ tɛr hɛ kim fi jen eðe gre pin me gi ðe peʰk. Peʰ ku rron ɛ u jɛ Peʰ ku pa u jɛ ngorð. Peʰ kun e çaj mɛ e laj-mɛ mir e mi rɛ, e kry pim, e ðe e zi ej mɛ a e fɛr goj me nɛ fɛr tɛ rɛ tɛ mɛ voj. Peʰ ku aʰt' uʰ qim i-mi rɛ. Peʰ ku rron ɛ per lum-nat kɛ nɛ ta tɛ e ɲɛ de tɛ.

Grifʰa aʰ tɛ flu tu ra kɛ. Ka, kry e, qa fɛ, fle tɛ, kam bɛ e ðe biʰt. Nɛ kry e ka ɲi squp rɛ çaʰ fɛ. Me squ pinʰ ha uʰ qi me. Me fle tɛ tɛ

flu tu ron, e ðe me kam-bɛ tɛ e cen. Miʰ' i grif-ʰes nuk aʰt' i mi rɛ pɛr t'u ngra nɛ. Si grif ʰa ja nɛ e ðe flu tu ra kɛ tɛ tje ra, do me ðenɛ, gu gu çe ja, fu ga, nu λe ja e tur tu λi qi ha nɛ si a jo e flu tu roj nɛ si ajo.

Gra mi aʰ tɛ bar. Gra mi mbi nɛ nɛ ðe tɛ. Gra mi ka rra ja ʰu mɛ e ðe tɛ uʰ qyʰ me. Fe-ðet' i ka tɛ ʰkur tɛ na. Gra min e ha nɛ fort

ga ja e gə λε. Cra mi rra jen e ka qu mɛsto re.

Cru ni mbi λet nɛ ðe tɛ, nɛ Vjeə tɛ e ðe ko rret nɛ Ko rrik o se ɲɛ Qer əu ar. Gru ni

aə tɛ əu me fa rɛə, ko qe mađ, ro-sel ẓu li cɛ. Bu ka e gru nit aə tɛ ma e uə qyə me sɛ e ka λa mo-qit. Prej mi e λit tɛ gru nit ẖaj-mɛ bu kɛ, ma ka ro nɛ e ðe tɛ-hu λin pe ta.

Cro pɛ i ðo nɛ qi ven di tɛ fe λɛ nɛ ðe tɛ. Cro pɛn e gɛr moj nɛ me kas nɛ. Bɛ un e qɛ roj nɛ e e hu ẖim me lo pa ta. Cro pat e fe λa qi sin u jɛ. Cro pa tɛ nga tɛ ci la tɛ qi-sim u jɛ qu hen pu sa. U jɛ tɛ nga pu si e qi-sim me kə vɛ

Ko va ẖa het prej lɛ ku re. U jɛt e pu sit nɛ vɛ rɛ aə tɛ i fto het e nɛ di men i ngro-het. Di sa pu sa e ka nɛ u jɛ tɛ fort tɛ mi rɛ, po di sa nuk e ka nɛ tɛ mi rɛ. U jɛt' e pu sa-vet tɛ qy te tɛ vet qi ja nɛ bu zɛ đe ti nu kɛ pi het

Gren xa aə tɛ miz' e ma đe; ka fle tɛ e đe kam bɛ. Nɛ biə tit ka ɲi ẖump. Me ẖum bin piç kon ata çu na qi e nga sin.

Gren xa tɛ du ɜn fort mi ən e đe a mɛl-si na tɛ. An daj ta nɛ pɛr miə ci tɛ sit e nɛ pɛr

Si kur se ja në gren xa të dam to rë, ac tu ja në e dë çu nat e kë qij. Si kur se nuk ga në të lu aj më më gren xa të se na pic koj në as tu nuk du het të coq no be mi më çu nat e kë-qij se na pri ein ve ti at' e mi ra e na më soj-në ve ti a të li ga. Gren xes i do në e dë grë-ë. Më gra den kup toj më të nxeh tit e tru pit.

MËSIM 28.

K r kr, kr ua krua, k r kr, kr yc kryc, k r kr, kr aha kraha, k r kr, kr aheu krahen, k r kr, kr eete kreete, k r kr, kr uspeÀ kruspeÀ, k r kr, kr ypc krypc, k r kr, kr ap krap, k r kr, kr ymp krymp, k r kr, kr aste kraste, k r kr, kr ec krec.

Kro ji kry et, kra hu, kra hë ni, kreu ta, krus peÀt, kry pa, kra pi, krym bi, kras ta kre ci, Kro ji qit u je. U jet' e kro jit në ve rë âet' i fto het, e në di men âet' i vo ket. Në kru a mbu ein u jë më eta ma o së më bu ce la, e fto hin ga të. Fât' e ga àa ka në kry e. Kry et ka mbren da tru-nin. Kra ha të ja në epi na e tru pit. Kra ha të e kra ha nu rin i ve ein më pet ka, qi t'i ru aj-më nga të ftoh tit e nga të nxeh tit.

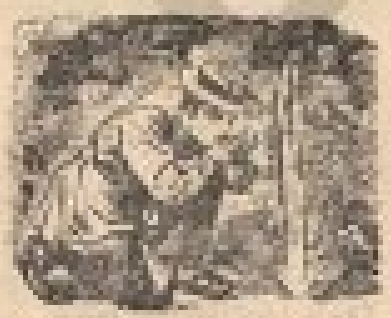

Kra hc ni go di tet prej dru ni, prej ae-ti, prej bri ni e prej ða mcc t' e le fan tit. Kra hc-ni ka dyc pa lc ða mes tc ho λc e ðe tc tra cc. Kra hc ni i ka lit aet' i he kurt. Me kra hc nin kre him flo kctc.

Kree tc i ðo nc qi me vet qi ka pc li i de-tit ndcn gu ccn, e ðe rra ja vet tc pra sit nc ðe tc.

Kry pa ae tc dy fa rcc, e-bar ðc e ðe e-ze zc. Kry pa e-bar ðc gin det nc ðe tc, e kry-pa e ze zc ba het prej cu λi nes sc de tit. Kry-pa ae tc cum' e ne voje ame pcr ne se pa kry pc as bu ka as pe λa nuk ha hen. Mos fut kry pc nc pe λc tc hu aje, ðo nc pcr a ta ηer-zc qi pcr zi hen nc pu nc tc hu aja.

Kry pa nc pe λct eti het me na tc. Me kry pc kry pet mi ei, pes-ku, dja ði e gi za. A to pâ qi kry pen qu hen tc rep me.

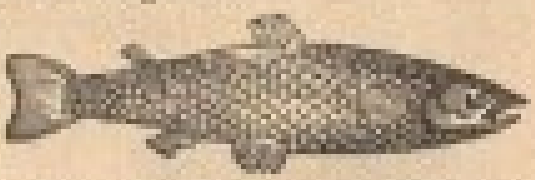

Kra pi ae tc peek cu mc i ci e ccm. Kra pi rron nc pcr kc ne ta tc. Pee qit ja nc cu mc fa rcc. Pee qit i za nc me rri e ta e me gre pa. Pee ku po qi del nga u jet ngorð. Mi ei i pee kut ka ha la.

Tc ru he ni kur ha ni peek, se mos ju nge ci ndo ηi ha lc nc fyt. Pee ku nuk ban za me go jc si eta zet e tje ra.

Si pee ku rron e ðe npa la; po, a jo rron ve tem nc pcr lum nat e nc pcr kc ne ta tc. Npa la tc ja nc tc pa ta si gar pc ni. Npa la tc

ha hen si pee ku. Pee ku i-mađ ha pee kun e vo ge lɛ. Po tɛ mos han tɛ pee ku pee kun, nuk do t'i nxi nin u je nat.

Krym bi ao tɛ ga e ga λɛ. Ka ve tem kam-bɛ. Krym bi pin det bren da nɛ đe tɛ, a nɛ per dru tɛ. Krym bi bre nɛ lan-dɛ n e kal bu rɛ. Krym bi pin det e đe bren da nɛ per pe mɛ tɛ, tɛ ci la tɛ i ha e i kal bɛ son. Tat' e kryp me nuk za nɛ krym ba. Krym-bat ja nɛ fa rɛ fa rɛ, ca ja nɛ me kam bɛ ou-mɛ, ca ja nɛ me kam bɛ pa kɛ. Ka krym ba tɛ mɛ đej e đe tɛ ve ge lɛ, mɛ ngy rɛ e pa ngy rɛ. Krym bi nu kɛ ka e o tɛ na.

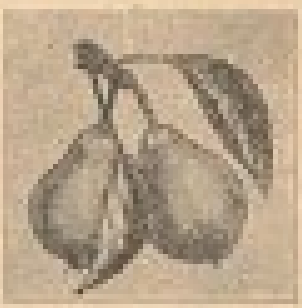

Kras ta ao tɛ ηi mal pɛ ra nɛ qy te tit t' El ba sa nit. Kras ta qit gu rɛ tɛ bâr đɛ e tɛ mi rɛ po si mer me ri. Kras ta ka e đe pak ku λo tɛ per gat' e ga λa. Kras ta nuk ka dru-na se ao tɛ vent gu ri e tɛ. Kras ta, per pa-ra ka fu e en e El ba sa nit. Pɛ ra nɛ Kras tes o kon e đe Okum bi ni lu mi i El ba sa nit.

Kre ci ao tɛ ηi fa rɛ fi ku ou m i-a mɛ lɛ Fiqt ja nɛ ou mɛ fa rɛ e. Di sa fiq pje-λin dyɛ he rɛ. Hi hɛ rɛ nɛ Qer ou ar e đe ηi he rɛ nɛ Guet. A ta fiq qi pi qen nɛ

Qer ɛu ar qu hen fiq tɛ pa rɛ. A ta qi pi qen nɛ Guot qu hen fiq tɛ dy tɛ. Fiqt e pa rɛ ja- nɛ ma tɛ mɛ ãɛj se tɛ dy tɛt, po, jo ma tɛ a mɛ lɛ. Fiqt e dy tɛ i baj nɛ pa la e i ha nɛ nɛ di mɛn. Pa la tɛ i baj nɛ var ge e i ɛe sin nɛ treg.

MESIM 29.

p r pr, pr int print, p r pr, pr as pras, p r pr, pr ɛlɛ prɛlɛ, p r pr, pr apse prapse, p r pr, pr apɛ prapɛ, p r pr, pran dɛ prandɛ, p rr prr, prr ua prrua, prin di, pra si, pra λa, prap se, pra pa, pran dɛ, prro ji.

Prin tɛ qu hen a ma e a ta. Prin tɛt na du an fort. A ta na uɔ qej nɛ, na ve ein e na çoj nɛ nɛ ekoλɛ, qi tɛ bã he mi qer zɛ tɛ mi rɛ An daj ta du het t'i du an prin tɛt e t'i u ma- rrim be ki min. Ai qi merr be ki min e prin tɛ- vet ka ma rɛ si ɛ gi ãɛ je ten.

Mɛ si mi i prin tɛ vet ãs tɛ fja la e zo tit. Ai qi merr na mɛn e prin tɛ vet nuk e kon ma- rɛ gi ãɛ jeten e 'ti na. Prin tɛt na mɛ soj nɛ tɛ fla sim qu hen t'o nɛ tɛ bu kɛ rɛn, Oqi pen. A- ta kur sɛ mu he mi na si e λin ɛɛ ro je sin e ãɛ ba rɛ na. Una do t'i de mi prin tɛt e mi e ãɛ do tɛ lu tem pɛr tɛ mi rɛn e' ty nɛ.

Pra si as tɛ bi mɛ. Pra si mbi λet nɛ ãɛ-

tɛ. Pra si ka rra ja trup e ðe ge ðe. Rra jat e pra sit quhen e ðe kree tɛ. Kree ta ac tɛ brenda nɛ ðe tɛ. Pra si si gi ðe bi mat' e tje ra rritet me u jɛ e me di eλ. Pra si ha het i zi em nɛ ge λet. Pra si i pa zi em i han dam ɛen de fit. Ae tu e ðe qe pa e pa-zi eme. Pra si ac tɛ bi me di me ni. Kur aet i pa-zi em, ka e rɛ tɛ vra ɣɛ tɛ.

Pre λɛ o se eu λâ i ðo në a ti ven di qi e ha di e λi. Pre λa âe tɛ pi ɛ λɛ to rɛ, se âe tɛ ðe u i nxeh tɛ prej di e λit. Nɛ per pre λa tɛ ku λo sin gâ ja e ðe nɛ di men.

Du het me e eu nɛ per kra hee me eo ket. Ai qi nuk e een bae kɛ me 'ta mbe tet pra pa. Sa keq nɛ vjen per Li ri en, se nga qi nuk kuj de see nɛ me si met, mbe ti kɛ tɛ vit pra pa eo qe vet e ðe ku rrɛ nuk ka per t'i zâ nɛ mâ. Po e ðe Li ri es i vjen eu nɛ liket ke eef eoqet e ve ta mâ nalt e kur men do het qi s'ka me i a nɛ rri nɛ mâ.

Prro ji âe tɛ qi ha pɛ si nɛ nɛ per tɛ cilen e een u jɛ kur bi e si. Prro ji ka qê nɛ mâ per pa ra qi vi ɛ e vo ge lɛ, po, ty ke u baeku nɛ me 'të e ðe eu nɛ vi a tɛ tjɛ ra u zganu a e u bâ prru a.

Prro ji, kur bi en ei na tɛ ran dɛ si eλ eum uj na; eu me he rɛ ko dit qi mbyt kaf ɛe e ðe qer zɛ. Prro ji rru ku λen nga ma let e ðe

gu rë të më dëj. Kur vjen prro ji nuk ga në të hyj më bren da se my të mi, po du het të pre-sim per sa të ste ri. Prro ji der dët në lumt.

MESIM 30.

t r tr, tr â trâ, t r tr, tr inë trinë, t r tr, tr im trim, t r tr, tr uà truà, t r tr, tr umë trumë, t r tr, tr asje trasje, t r tr, tr ap trap, t r tr, tr up trup, t r tr, tr ung trung.
tra ni, tri na, tri mi, tru ài, tru ma, tras já, tra-pi, tru pi, trun gu.

Trâ ni pri tet prej dru ës të py e ài t. Trâ-ni âë të land' e që ën më. Per mbi tre nët qind-ron streh ja e ës pi ës e mbër ë het etre sa. Trâ ni âët i pa të e i tra ës. Oty ài a âë të ma e ekur të në e mâ e ho ài se trâ ni. Oty ài mba ba rren e ës pi së. Si trâ ni e ë e oty ài a që ë-net më kat rë fa që. Trâ ni e ë e oty ài a pri ten prej dru ës të py ài t qi nuk bâj në pe më. Prej kë ty ne pri tet e ë e pi ë të lan da.

Tri na âë të gër eet prej eu frës më dyë fa që o së gër eet gu pë. Në tri na të rra him ka ài zit e ka ài am bo qit më ekop që të eko-qen. Si eko qet ka ài am bo qi e fusin në për ko ës a e në për ë a set. Ma cu rat qi mbë sin në tri-nët i mâ rrin e i vë në më ni rrâ zë. Më ma cu rrat në dë zin zja rrin.

Tri m âet' a i ŋe ri qi nuk men ton fort. Tri mi ka ze me re te for te. Tri mi i mire âe- te me oo ke eu me.

Tru aλ i ão ne to kes se pa mbu lu a me. Prin tet e mi ble ne ŋi co pe tru aλ a fe re ete- pi es.

Tru me i ão ne kur jâ ne eu me gâ ne ŋi vent. Pe λum bat e e ge re flu te roj ne tru ma tru ma. Tra sja âo te ães i vo ge le. Tra sjen e per do rin fon ta ret per me fu te plaç ku ri na. Tra sja âe te ães i vo ge le fu sin çu nat lib rin e rra sen.

Trap i ão ne so pit te de ut. Mi âe qi nuk aet i-rraf ete, i ão ne âe tra pa tra pa, so pa so pa a tro qe tro qe. Tra pa ka ne a rat' e u gje ta te.

Trup qu bet ŋi gâ e tra es. Trupi i ŋe- ri ut âo te qye ke qa fa e de ri ke bar ku. Tru pi i dru na vet as te ger per lik te âe ut. Dru ja ka rrâ je, trup, de ga, bis qe e ge âe. Nga keto vetem rrâ ja gin det ne âe te, se gi- âe te tje ra te ja ne per mi âe te. Tru pi i kaf- es vet nis ke qa fa e mba ron ke bie ti per- veç kam be vet.

Trun gu as te dru e e pre me: do me âa- ne: dru e qi i u kan he ke rrâ ja e âe krâ hat. Nga trun get ne per ca rra te çaj ne de rra sa. Ca rra pu non me u je. Mi ei i da eit tre âak,

si e ðe mi ci i sqa pit tre ëak ac tc eum i leh tc. Trac ti na e men djes sc ŋe ri ut vi en nga c pa eku mja nc eko àc nc vo gc li c.

MESIM 31.

d-r dr, dr-e dre, d-r dr, dr-u dru, d r dr, dr-ap drap, d-r dr, dr-itc dritc, d-r dr, dr-izc drizc, d-r dr, dr y dry.

Dre ni, dru ni, dra pi drita, driza, dry ni, dre ka, drid nat.

Dre ni ac tc kafe' e egc nc. Dre ni rron nc per py jet e me da. Dre ni e cen eum. Brij tc i ka tc bu ku rc. Mi cin e ka tc si esm. Tah-ta rct e du an eu m gu ti en e dre jit. Dre ni, kur vri tet do nc se qa nc.

Dru ni gin det nc pyà tc. Dru ni bâhet lan dc o se di pet.

Dra pc ni ac tc ŋi ve gc lc me tc ci len ko rrim tc lac ta tc. Dra pc ni ba het prej he-ku ri. Dra pc ni ac tc eum i kc rri çem eðe do-re zen e ka prej dru je.

Dri ten e di tes e lc eon di e àl. An daj ta na ten aet' e rre si nc se nuk e ndrit di e àl. Dri ten e di e àin, ha nen e y jet, qi e àin e ðe un e ren e uj nat, kafe tc, ope zc tc, pec qit e ŋe ri nc i ka kri u mc Zo ti. Dri te e men djes ac tc di tu ni a.

Dri za bi nɛ nɛ pɛr py jet. Dri za aɛ tɛ bim" e ɛ gɛ rɛ. Ka ɛu mɛ gɛ ma, po na du het pɛr tɛ rɛɛ tu nɛ ven det ɛ pu nu mɛ.

Si kur sɛ dri za i quk ɛ i ban mɛ gak çu nat ɛ kɛ qij qi i fu ten a fɛ rɛ, aɛ tu ɛ ðe ɛɔ kɛt ɛ kɛ qij u baj nɛ dam ɛ u pri ɛin vɛ ti at ɛ mi ra a ty nɛ çu na vɛ qi pɛr zi hen mɛ 'ta. Si dri za ˌpra ja nɛ ɛ ðe ɛɔ kɛt ɛ kɛ qij. An daj du het ɡië ɲi tɛ rri mɛ mɛ ɔɔkɛ tɛ mi rɛ qi tɛ ba hɛ mi si at a, ɛ t' u lar ɡo hɛ mi ɔɔ-kɛ vet tɛ kɛ qij qi tɛ mos na pri ɛin vɛ ti at ɛ mi ra qi munt tɛ kɛ mi. I pa di tu ni aɛ tɛ i vër bet ɛ mɛ sy ɛ.

Dry ni aɛ tɛ ɲi vɛ ɡɛ lɛ qi mɑyλ dy rɛt, ɛr kat ɛ ku ti a tɛ. Dry ni ɛ ðe çɛ lɛ si ja nɛ ba-mɛ prɛj hɛ ku ɾi. Dry nin ɛ ban hɛ kur pu no-jɛ si nɛ hɛ kur pu nɛ to rɛt. Çɛ lɛ si i dry nit aɛ-tɛ ma i vo ɡël sɛ i ɓra vɛs.

Drië na tɛ Ël ba sa na sit i ɟo nɛ ven dit kɛ ei ten tɛ lac tar ɛ ka λam bo qi. Ma nu ɛɛ ja ɛ Çɛ ɡa dy ɛ ɛɔ qet ɛ mi a drië ein lɛɛ dy kɛ ku-λo tɛ ël tɛ mɛ zi lɛ nɛ pyλ tɛ.

MPSIM 32.

m-r mr, mr ët mret, m-r mr, mr-apa mrapa, m-r mr, mr-ama mrama, m r mr, mr aza mra-za, m-r mr, mr-enda mrenda.

Mre ti, mra pa, mra ma, mra za, mren da,

mle sa, msa λa, mla ta, mrri ni, mλe za, mɛi ka, mɛe sa, mlo ða, mλë ja.

Mre ti aet i pa ri i pi ðɛ ŋɛ res vet tɛ ŋi mret nie. Mre ti as tɛ ma i nal tɛ se pi ðɛ ŋɛ- rɛ zit e ŋi ven di. Mre ti per pi qet per tɛ mi- rɛn e fat bar ðɛ sin' e ŋɛ res vet tɛ ŋi ven di. Mret' i y nɛ aet Suλ tan Meh met Re ca ti i pes tɛ. Do t'i lu tem Zo tit, t'i fa li mre tit to nɛ je tɛ tɛ ga tɛ, mi re si ɛ fu qi ɛ e da su ni ɛ mi ne. Se ai na ða li ri ɛ tɛ plo tɛ qi t'a ken doj- mɛ li riet gu hen to nɛ nɛ per ako λa tɛ. Ai si a tɛ i ver te tɛ e ŋe ri da ces per pi qet per ndri- çi min e mend jes to nɛ e per fat bar ðɛ si en to nɛ. An daj me pi ðɛ ze mɛ rɛ ðɛ rres: Rof tɛ Suλ tan Meh met Re sat' i pes tɛ.

Ai qi nuk kuj de set, ngel pra pa eo kɛ- vet. Un mɛ si min e ma nɛ ment mram e men- ges. Mra zɛ ðɛ sin me mi λɛ. Mɛ so je si e my- λi Li ra kun nɛ ako λɛ se nuk e din tɛ sot mɛ- si min. Mle scs sɛ po ça vet i ðo nɛ e ðɛ vɛɛ- ti nɛ. Mi hɛ rɛ mo ti kur ha nin drek' e dar kɛ ɛtro nin msa λɛ. Msa λa ie tɛ ŋi ɛpat pɛl hu rɛ i ga tɛ. Mla ta u ðo nɛ a ty nɛ bu ka vet qi daj nɛ per ndje sɛ tɛ vde kun vet. Mλe zat ja- nɛ dru ɛ e ɛ gɛ rɛ po e nɛ voj ei me. Mɛi ka as tɛ ɛtɛ pi a e krym bit tɛ men daf eit. Mlo ða mλe ja tɛ qi vra u gah to ri.

MESIM 33.

f-t ft, ft-us ftus, f-t ft, ft-ese ftese, f-t ft, ft-ojze ftojze, f-r fr, fr-e fre, f-r fr, fr-yme fryme, f-r fr, fr-ike frike.

Fto i, ftesa, ftujza, freni, fryma, fri ka. Ftoji ac tc druc. Ftoji ban ftoj. Ftojtc vilen nc Vjeetc. Pema e ftojit aat'e maãe. Ftojt çei lule nc Pranverr. Luleja e ftojit aat e barãc me pak tc kuqe Ftojit kur i bie ei u ac kohe tc lules nuk llã pe mc. Ftoji mbiÅet ekop. Si pema e ftojit ac tu eãe pema e ceges janc tc meãoja. Luleja eãe pema e ceges janc tc kuqe. Ftojt eãe ceget janc pe mc dimcni.

Nc dasmc, miqt i ftojnc me ftesc. Ftujzat kanc miqtn e mirc. Kali permahet me fre. Fryma merret me hundc. Hunda ka dyc brima. Hunda ast e drejtc. Disa e kanc hundcn me kurris. Hundcn duhet t'a mamc tc pastcrc. Andaj duhet giãse ci li tc ketc qi pucaic hundco me veh tc. Per para nercziè nuk duhet tc çfryjmc hundet po duhet tc kãojmc kryet me qanc ose tc largohemi nc qi vent tc vegan tc.

Frikc duhet tc kemi Zotin, se ai na ceî e na ndcgon, ku do qi tc ndoãemi. Ai qi ka frikc Zotin kurre nuk punon punc tc ligc. Puncn e ligc Zoti nuk e do, eãe atc çun qi punon punc tc liga e mundon. Unc dotc punoj giãqi punc tc mira e jo punc tc krqi a, qi tc mc dete Zoti fort e tc mc lali giãc tc mirat c. Çunin e urtc e dunc perintet e mesojc si fort. Çunin e mirc e rumc Zoti nga giãc tc liga tc.

MESIM 34.

v-r vr, vr-om vrom, v-r vr, vr-ap vrap, v-r, vr, vr-evc vreve, v-r vr, vr-uãz vruãz, v-r vr, vr-imc vrimc, v-à và, và-a vàa v-à và, và-amc vàamc.

Vro mi, vra pi, vre va, vru ài, vri ma, vàa i vàa mi.

Kur po ecje ti me vrap nc vront ¿te pa zoti me sojes. Ai me qi peta vreven prej eo kc.vet tc kc qij, po nc kujtoßen kë ai àat e mi ra qi me ep te me sojesi nc ekoàc. Ai me dogte per di tc qi tc mos veje pas mesdjes sc çu na vet tc ru ga vet.

Vru ài i plum bit epon sen de tc for ta. Vru ài i e res rre zon etrpi a e dru ra tc nalta. Vre àin e ka lit e per ma fre ni.

Cho ea aete plot me vri ma. Ba nc uje me eo cc, done per a tc qi pu non e loßet ket e per a tc qi s' ka tc du ke pu na. Re re zit me ei ecqt ja nc tc piße ve àe zen se kà ne ni a tc, Zo tit.

MESIM 35.

Ndre-qje ndreqje, ndry-ek ndryek, ndri-çim ndriçim, ngro-fet ngrofet, ngry-ke ngryke, ngri-ta ngrita.

Ndreqje, ndryeka, ndriçimi, ngrofet ngryke, ngrita, ngrisa, ngreu, ngreña, ngrefsi ngrusi.

Un ndreq libra t, im më ndreq magen e bukes e ße ka co ßen e byl me tit. He kuri nc eitc e nc ße tc ndryeket pri laksines. Ndriçimi i dißit tc merr sc tc. Flo ri ni aete ma i etreqte, po, he kuri aete ma i nevojsem. Re re zit e di tunc jane ndriçim i kombit. Me so jeto ren nc di men e ngro fim me ngrofsin. Ne

vogelic, ma të sumtën, im mâ më mantë ngryke e më ëelatonte. Andajta e dua po si vethen.

Sot bana ni punë të mirë; Bukuria rreqiti e ra në hendekt, po unë ndonse lotë zanë me mua e ngrita e e qita nga hendeku. Çilni drithsoret qi të hyjë kanarina zogu im i daeun, se ngrini ee ftohti, i ëootë qi ditë dimni e ama Lirakul.

Ngreu prej vendit, kur vinë miq më të pamë, qi t'i nderoje eëe ti, si të nderojnë ata tynë.

MËSIM 36.

Çpre-së epresë, etra-t etrat, etrem-ti-në etremtinë, etrof-ke etrofke, etri-gë etrigë, etre-së etresë.

Çpre sa, etra ti, etrem tina, etrof ka, etri ga etre sa, etro va, epre va, etri na, etry ëa, etry qem, etre met, etrëj të, atre met. Çpre së, lotë kemi ke zoti, po duhet të lujmë duret eëe vetë. Çtrat i ëonë vendit ku flemë. Çtrat bore i ëonë bores qi hie e i met e koqe koqe.

Sikurse qi druë e etremetë prie gjëë torren zotu eëe nerit i keq prie gjëë zoqerien. Drun' e etremet e drejton zjarri. Sa të keeë mbulesen i otri kambetë. Folë e punë pas fuqies qi të keeë. Çtrofke i ëonë foleës së lepurit. Mikeja ime Veroreja më kërkoi qi etresë, qi mbulesë e qi nderkresë të cilat i a ëasë.

Çpreva të më ndihi miku, po, ai më dulë i pabesë. Sot etrova ëomën se dotë më vinë ëoket

Akrdita otrimi kambet nc rruget e qante e ulcrinte, se e rrafi e ama. Rruet i otryðin qi tc nxjerrin lang. Otryqem oga pa fuqia. Fâja e etrëjte rrom ma dum se e lira. Barðuoin e zbritii nc soje si uga rriesta e parc se nuk kujdesee nc mesimet.

MESIM 37.

Okra-p ekrap, ekre-sc ekresc, ekrum ekrum, ekri-m ekrim, ekite ekitc, Okrapi, ekresë, ekrumi, ekrimi, ekita, ekrova, ekrepa, ekrini, ekrepi, etrebi.

Okrapi ðentc kafec e vogelc me biet tc patc Nc majet tc bietit ka ðamp ðumbi i ekrapit ka helm. Helmi i ekrapit eu nc hera e vdes njerinc. Atc vendin ku ngul ðumbin ekrapi e lyjnc me voj ekrapi ose me bârc na tc tjera qitc errohet.

Okresa e kendesa janc dyc syt' e njeriut, se atqi nuk ka ekresc e kendesc, oef e nuk njet.

Okrum i ðonc qi sendi qi dipet fare. Buka qi bâbet ekrum nuk hahet. Okrim domc ðanc ekresc. Akuðin e boren i ekrinc diehi e ciu epejt. Bora e malevet ekrihet nc Pranvere. Okrova nc pâketc mesimin qi kam neser. Okrepc qejmc ato qi meten nc sectt kur cesim miðin. Mi çun i pa kujdesçem budi qi tc ekrep me nc are e u doq giðc e laeta.

Djaðime euðinc tc butc ze etreba. Cumc nersc i fusin djaðit etare qi tc mos xâje etreba. Kur

e ka djaĉi eukinen te forte, do meĉâne me krypc eum, rri i pas tere e nuk zê etre ba.

MESIM 38.

Java

Java ka etate dite. Ditet e javes quhen: e Diele, e Hane, e Marte, e Merkure, e Ênte, e Premte, e Otune.

Muajet eâe Moti

Katre javet eâe dyet dite bâjne nji muaj. Dymbêdhjete muaj bâjne nji mot. Muajet e motit quhen: Kaânuar, Ckurt, Mars, Prîlle Maj, Qershuar, Korrik, Guet, Vjeet'e Parë, Vjeet'e Dytë Vjeet' e Tretë, Cinndre.

Numerate

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
nji dy tri katre pese gjashte eta te tete nande âi te.

PJES' E TRETË.

MËSIM 39.

Qetë e ngasin ãenë me pluar. Bariu i-mirë i -etun ãent e ãitë. Çuni i-mirë kradon mram e mengjes mesimin. Ciga ime motër e mbaron simvjet vitin -e parë shkollore. Dacunia aetë portace e quhet hera e -qerton mesojsen.

Zoti aetë rujtesi i kambevet, se vetë i ka krijume. Florini vertë aet i vogël po çnimin e ka të mëdh. Florini aetë ma i-randë e ma i-bukë se ërgandi. Perroji rrembeu Diturien të bijen e Mirakut, tyke dalë matanë të pejë kështin. Lepri aetë etazë katërkambëse, ka dyer veçë të gatë eshtë -ecrë shpejt. Pahtaret i gujnë lepujt me qen të stervitun. Skilja aetë dinakë e vjetërse, ajo i myt pulat e i rremben.

MËSIM 40.

Bënë e leron bulku me qet. Bujku punon gjithditen në diell sa djersohet e lodët. Andaj duhet bujkun t'a nderojmë. Mos i u afro grenxavet, se të qukin me ãungj. Si grenxatë janë shumë çunat e koqij. Grepi ze pesq. Gropat e fusha qisin ujë.

Opezatë gjekin vetë në pyll gërdetë. Gëzohem për ilrin' e atdheut. Pemët e cuma pikën në Vjeshtë. Kali hingëllimë. Me kalin bujku oshtë lamtun. Fidë otazët e

epëzet i ka kriume Zoti për nevojat e veriut. Andaj duhet të mos i ngasim e të mos i mundojmë ca̱m. Pamo pune të mira e largohu nga të ligaẗe. Dallëndyeeja, etërgu e eume epëze të tjera, në dimen ikin në për vende të ngrohta. Flutu̱raket qohen herjet. Eëte e keëat kuloshin peëe. Ollëzat e tjera kuloshin bërr të apome. Veriu ka, krye qafe, trup, durr e kambe. Usr di të numeroj nger me qizet. Pyki jo̱rr ka drue të gata e të ukurtena. Oqipëja ëote ma e maëeja e më e forta e piër flutu̱rakevet, andaj e qajnë: mreti i epëzevet. Në etepie tonë kënë hâmë çerëe dyr guguçe, po une nuk i siër çreëes me gurr se më vjen keq. I'ër epëzete pjekin ver. Po më cikove me qanin sy të cikoj me të dy. Druja e naltë e terhek rrufenë. Andaj, kur bie ei nak duhet të rrinë repoz druvet. Mali ma i naltë ka borr më ënm.

MESIM 41

Mos rri ke plehet se të ngiten pleatat. Mos rri me dokr të keqij se të hâjnë si vethen. Më ënaj më cilin rri, të të dëm ç'far qiriu je. Duhet të ndërojmë perintet, mësojcsin e mretin. Sa i besës ëote qeni, aqi e pabesë ëetë maceja. Andaj nuk duhet të lozim me macen, se të huëet për syar e të gerrë. Pesoje ma perpara fjalen si bie pasandaj fole. Si qerojme kalbësinen e pemes, aetu duhet të qerojme eëe vetiat e-liga të zemres.

Oqipëja e godit çerëen permbi ogembet e gurit. Kur del të kerkoje për ueqim, flutu̱ron e ngrihet ënm nalt, eëe prej ce nalti e dikton gahun, e lesohet t'a kapi.

Dallëndyeeja e godit, çerëen ne për mure të ndërtesavet. Në dimen ikën në për vende të ngrofta

e e lë çerën, po, ne Pranverë vien prap ëë pikë vec ne të. Me ëiken presim buken, mollëte darëat e pëme te tjera. Buket e gryjta zihen me brûme. Fiäë apëzete käse nga dye kambe. E zëja e otepies mesine e pastron blozate. Im ate, diten e pare te motit t'ri me bleu ni libre eqipe.

MESIM 42.

Un vete kendoj e ekrnaj perdite ne shkolë, qi te mos dal me turp diten e provimevet perpara nerezics. Mesojcsi na ka mesume te mos bertasim oum kur kendojme mesimin ne otepie a ne shkolë. Mbi krye vëme fes a kesule, Trupin e veëim me robe Kambevet a veëim kambeza e kepece qi t'i mame ngrohte.

Fli herjet e qohe herjet qi te jene i endoeë. Mos e ekrep zjarrin se hoën xixa e dige. Flutura fluturon ne per lulet e kulot.

Ne Qipteret veëim robe te barëa e kesule te barëc. Me guben flasim, me veest ndegojme, me syte eoëim me hunden marrim ere, me ëamet hame, me duret punojme, me gietat kapim, me kambet ecim Fia bâbet pare me sqapin. Deleja, ëia, lopa e buAica na apin qumeet, mie, lee, krkure e brij. Prej qumeetit bâbet kosi, djaëi, tclyni, ealca, forleja eëe giza

MESIM 43.

Fia pikë nga ni, e zrakë nga dy keëa ne mot. Zoti, i afrohet çunavet te mire, po i largohet çunavet te keqij. Kali e gomari na duhen per t'u hype e per t'i ngarkume me barre. Stervitja e trupit e een-

doo qerinc, andaj quhet e ant'e ecndetjes. T'im vc-
kezen, kafc jave, po reetin kopetin e zabelin qi te
mos bajnc dam gaja. Cparc kembeva nc trek pare
te vera me te bara. Nuk kuxoj te dal perpara me-
sojesit se nuk e di mesimin.

Kakamboqi rritet per tre muaj e aitc dite. Buka e gru-
nit afetc ma e mirc se ajo e kakamboqit. Librat e
plakat i ruani te pastera. Mendja e traec holohet nc
ekolc. Ai çun qi nuk vete nc ekolc mbetet si druja
e pylit. Kalit, duhet ti a varim trasjen e elbit me
kohc. Trunpet e meshej carrojesi i carron me carrc e
i ban derrasa. Dreka hahet nc mes te dites. Ato druc
qi bajnc pemc, quhen druc pemtore. Ato druc qi s'bajnc
pemc, quhen druc t'egera. E laota korret me drapen.
Drapeni afetc bamc prej hekuri dorezen e ka prej
druje. Me kosen kosisim barin. Ditcn e ndriçon dili
e nata afet'e errctc. Diten punojmc e natcn flemc.

Skilja, se s'munt ti merriate rruet, da: qenkan
papjekc. Ec me eoket, q: te mos ngelis prapa. Duhet
te jemi kryeneguemc ke mreti, se ai ruan jeten e
ganc zotc. Krymbi i mendafsit uzqehet me geshe man-
di. Otepia e'li quhet mesike. Mesiken e end ke de-
gat e ke geshet e duekut. Ujet, po u derd, nuk mbe-
liset ma. Ulit i ekunt ekundrsi me purteke e i mbe-
led mbeleficsi me eportc. Pulleja na ep pjelc. Pjelc
i donc qengit e kelit. Pulleja na ep ede qumcat. Muri
goditet me gurc, me rânc e me gelqere. Per Bajram
e per Paske ndcrrohemi me rrobe te ra. Gomari i ha
fort derreckat. Barren e ngarkojmc me ngarkace. Kue
ecen zbafletc i ngulcu pemba.

MESIM 44.

Ara plehenoset me plehe. Otepia etrohet me de-

rrasa. Ai qi eikon perpjetc ecen etremet. Ukësta ictc etru me allj. Rrozi si etrydët bahet mast. Pas ca dites bahet venc. Qeni gahtarc e çon lepurin nga etrofka. Lepuri, kambet e para i ka ma tc ekurtcna se tc mrapmet. Lekura e lepurit nuk aet aqi e etrejtc sa ajo e skiles. Lepuri nga frika nuk vë ilaime. Guri i randc nc vent tc vet. Bir e keâat ngiten nc per skrepat. E kapeumeja e ekrapit e e nepkres eume hera sieâ vdekjen.

Okrapi e ka helmin ke âumbi i bigtit. Zjarrin e ndezim me druc. Drutc i ndezim me plec. Plza aetc druc pyki e maâe. Plecn e ndezim me tc ekrepme. Tc ekrepmet janc tc helmgia. Mos hutni tc ekrepme nc goje, se nyteni. Zoti na rujtc tc gdz.

PJES' E KATERTE.

Ctim.

Cenim: Mesojcsi, me ðite qi do te lidhje mesimin e pere te kendeses, fillon me i ba çmuvet, edhe sendhohtesie e rreðime. Per mesojcsit qi jane te pa prosuemur po ecnoj keto, me keto poker fjete, ðisa mesime sendhohtesie e rreðimes.

Ne çdo pergjige nxanesi duhet te permbaj fjalet e pytjes e pasardaj te ðohe fjalet e pergjigjes. Per tregim: Mes. Zogu ç'ast? (çuvi) Zogu asht flutarake.

Ke nxanesit e vitit t' pare, pytjet, duhet te bohen po me ato fjale, domethane: te nos ndryshojn fjalet e pytjes.

Sendhoftesie.

Miu asht etaxe — Miu ka katre kambe — Katre kambe ka edhe macja, qeni, kali, gomari, dhia, lopa e kau — Miu me kambet ecen — Miu me kryet ka veshe, syt, hundr e goje — Miu me veshet ndegjon — Me syte sheh — Me hundet terhek ere — Ne goje ka dhamc — Me dhmet ha — Miu puk ban nonji te mire — Miu na ban keq, se, na brenc rrobet, librat e te tjera gama. Anmiku i miuj asht maceja.

Cenim: Per tregim, po ecnoj pytjet e mesimit te siperm te cilate mesonjesi u a ban çmuvet mirefi, sa njanit o sa tjetrit, tyke u ðanc: Miu ç'asht? (njanit) Ðuaj edhe ti ni etaxe tjeter, (tjetrit) Ðuaj edhe ti ni etaxe tjeter (tjetrit.)

Miu sa kambe ka? Cila etaxe ka katre kambe si miu? Miu me kambet ç'ban? Miu ke kryet ç'ka? Me veshet ç'ban? Me syte ç'ban? Me hundet ç'ban? Ne goje ç'ka? Me dhmet ç'ban? Miu ban ndonji te mire? Miu pse na ban keq? Anmiku i miut kue asht?

Ke mesimet e paskeshjeme te sendhoftesies kemi

me ekrue vetem pergjget e nxanesvet, se, pytjet i a la t'i ndreqi vete mesojesi, i-cili dohet te ekoje giðqi pas mesyres se meslmit te miut.

Rrefim.

Mi here, fote nji mi eum i vogel. Qaste giðqi kryete nga brim' e strofkes, e kiste gezim te dali e te cetisi ne per ðomete. E ama, kiete vetem ate, e e donte fort, e i ðoete perhera: Birc, kur te dal une me ke:kue mlo qi far gaje te mire per ty, fi. mos ukobo te dalie perjasta strofkes se macja e etepies po kerkon te te haje. I ða kcio fjak zðe ekojti te geje ne-qjim per te birin.

Po, mio i vogël, si iku e ama, u merait vetem, e qiti kryte ke brima zðe ða me vethet: Macja ketu s' qenka, un do te dal pak te cetis ne per ðomet, eðe vij prap ne strofket, qi kur te vije im-ma te me geje mrenda. Al qif ke qenka, ða, qi copc mio i pjekun! Do ekoj t'a ha. Dote me rende e ekoi drejta ke miei. Veç kur maceja qi pô ngrofes ne dîäc ke der' e ðomes, e pa' e ohuð e kapi me gezim e e hanger me te ape jte.

Pas qi copc here vjen e vorfna e-ama me qi copc djaðe ne goje qi t'i a api t'a haje, po, nuk e pet ne strofket e u kuptua qi e kiste ngranc maceja. Zuni te qaje me denese e te ðote: Ah,mre birc! pse ubane i pandegueem, e si vethen tate e more ne qafe si mua me kale ne zic te maðe!

Ky rrefim na meson se eðe ata çuna qi s'ndegojne perintie e vet mant te pesojne kcetu.

Sendhoftesie.

Biba ka perinten rosen e rosakun — Biba ka mie te mire — Bibate, si rriten guhen rosa — Rosa ka dye kambe e dye flete — Rosa ha me squp, krymba — Krymbat i gene ne per âucate — Rosa di te baje not — Rosa do pasterline — Lahet epeer ne per njnat.

Rrefim

Ni here ni bibe, tyke kulote baeke me perinat e motrat e veta huze ni lumi i da s'ames: im-mâ, une do te ekoj te lahem ne lumt. E ama i da: mos moj bije, nese eko atje vetem, se peson ndoqi te lige! Biba nuk i vuni vese fjalevet te s'ames, e fluturoi e ekoi

Atje, tyke bâne uot ne per ujte uharrua e largoi eum nga perinitet. Ni galtar qi po pushte n'ato ane sa e pa emoi me të e e vrau. Ah, te kisjeu ndegume fjalen e perintvetl da biba e vdiq.

Perinter e mjere, kur pane se uvra e bija, qa-eim e ukedyene ne otepie me lûenie te maûe.

Sendhoftesie.

Çuni âale njiri — Hiriu ka krye, qafe, trup dye dure e dye kambe — Ne goje ka âambe e guhe — Me syte eef — Me veere ndegon — Me hundet merr ere — Me âamet perçapet — Me guhen flet — Me dure panon — Me kambet ecen.

Rrefim.

Ni here, iste ni çun etate vjeç. Ai ngrihee herjet, lante fytyren, qafen, veest e dure me uj' e me

sapua ebe krifee mire e bukure. Masandaj ekonte e i puðte doren s'ames, merrte librat nder sqetuàe e nisee me urtesie per ne ekoàe.

Me ciliado qi piqee rruqes, e pervendeste e iðoete mire menges!

Kur hynie ne ekoàe, pereendeste mesojesin e nxanesit, ulee ne vent qi rrinte perdite, hapte librin e kendonte nga dale. Fide kohen e mesimit, rrinte came urte, e nuk ngiste asndonji nga cokct. Mesimin e nxinte ma mire se gið baeknexantøsit e 'ti e nga ky ekak, mesojesit e perintet e dosin zume.

Sendnoftesie.

Ates i ðone perint — Un atin e dua fort — Ata me bleue buke — Ai me bleue rrobe — Me merr ecrojesin kur semuhem — Me çon ne ekoàe e me blerc libra, pàake ebe pende — Ata me meson te¦deni zotia mesojesin, mretin e giðe pleqt — Ai çuni qi s'ka ate quhet i vorfen.

Rrefim

Hi gahtar ni here, zuni ni mukeje te gàe ebe i a pruni se bijes s'vet Daeunies qi te luje me 'të. I bleu ebe ni kluvize te vogele e e futi mrenda. Daeania i fuste perdite buk' e uje e e doute aqi fort, sa nuk i dahee fare. Mukèjes se mjere nuk i bâhee mire ke rrinte mbyàune lark perintevet t'vet. As i hâhee as i pihee, giðnji gante e ðoute: Ah, ç' ubâte ju inate e im-mâ, qyo t'ju coi ebe ni here me sye! Cume te mira me apin keta zotnij, po ç' i dua, kar jam mbyàe ketu lark jne e nuk munt te fluturoj baske me ju ku te demi e te hame e te pime se baska.

Me dite Dasunia, çil mbyll dercn e kluvics e priei, e nga frika se mos e eofin, ika e e lâ aeta te prieme e s'i defteu qeriu.

Muâëja, posa e pa dercn qi uçel, fluturoi me te epejte e ekoi drejta ke perindît e vet. Posa e pane oisoqin, nuk diain se ç'te bânin nga gezimi, qanin e qeesin, puâeain e krndocin, e mâ s'undane nga oisoqi.

Sendqoftesie.

Pula âete epëzr — Ka dye kamae — Ka dye flete — Me kambet ecen — Me fletet fluturon — Pula ha, barista grune, cip, treane, kallamoq etj. — Pula pilc vec — Kur pilc vec kakaris — Vete i pilc ne furriqt — Ooq i pules aet kendesi — Pula e kendesi kâne mie te mire — Pula kur kovat vete quhet sqokr — Pula zoqt e vet i do fort.

Krefim.

Me pulc qi here, po kuloste ne qi livall baeke me zoqt e vet. Po te pinte ndoqi koqe gruni a kallamoqi i âere;sie âuk! âuk! e zoqt e veget akonin epejt e e haein. Me dite kur po kulosnin, i pa qi sqiflerc prei cc nalti e u hodi me sume vrullic, qi te rrembejc ndoqi. Zoqt me reade, vojtca e ufutcn ndca fletet e s'ames.

Sqifleri viste hora, e donte t'huârobes, po nuk' kuxonte se kie frike pulen. Nga ky ekak fluturoi sa fluturoi âe iku. Athere pula hapi krahat e zoqt zune me gezim te mâ te kulosin prap baeke me t'amen.

Sendhoftesie.

Fuga âsie epeze — Ka krye, qafe, trup flete, kambe ede blot — Ne kryet ka squp — Ka ede dye syc — Me fletet fluturon — Me kambet ecen — Me squpin ha — Fuga pilc vec — Prej veor dalin zoqt. Zoqt lejne me pupla fort te vogla e pa flete — Pas pak dite bâhen me pupla te mdoja e me flete — Fuga ka ngyre fort te bukure, te verâc e te zeze.

Rrefim.

Hi here ni gahtar duke te gnaje per fuga. Si ndejti ne ueete pas ni uâini eume ore, erâ ni fuge ede qendroi afer bengut te regan qi kiete vume gahtari ne mâjet t'uâinit. Atje zuni te kendoj me eume grezim, se kujtonte qi bengu âet i gâlc. Ai here gahtari ecnoi me të ede e plagosi me ni molezz mun ne krahit. Fuga e mjere si u plagos e s'munt te ikte e plagosme ra perâe. Gahtari ahuâ e mure, e si vrau ede mâ te tjera iku ne etepic. Fugat e vrame i rop, i zjeu e i bani ni pelc te mire e i hanger. Fugen e plagosme i a âa se bijes Lirics.

Liria me disa barna e ngali epeji ede e luti ne kluviac. Atje i etinte uje e buke e oikonte fort se e donte me egirit.

Hi dite e pyti Liria e i âa. Moj enqeja ime, te dua fort, andaj te sieâ buk' e uje perdite. Po ti, ne do apo jo? Do, te rrie perane meje apo jo?

Fuga i u pergeq e i âa; Ah, moj Lirie, e eol edie une se me do. Ti me ngalc ti me oikon e me seqen si vethen. Po, te mirat e tua nuk me rrine as gâ, nger sa jam mbylc ketu ne kluvite lark t' im-eti e s' im-mâje e motravet t'mia. Jam eume e illenuome per kete gâ.

Mathere Lirics i erdl sume keq, çeli dercn e kovkisc edhe i dh. Cko pra, se je e lirc, e sa tc rriç kctu e idhcsome, rri perane tc dhamsvet t'tu e gezume. Fage e pcrcendeti me gezim tc madh Liricn, e'ie fluturoi kc i ati e e ama, tc cliet posa e panc ugezuanc zum e xunc tc kendojnc nga gezimi.

Sendhoftesic.

Qepa ßstc bime — Qepa mbiJet nc dete — Krecta e qepcs me giic kyet rri nc dete. — Trupi nc giic pcdet rri permi dete — Qepa ma lo:t hahet e zime — Me qepc hajmc pcßc.

Rrcfim

Hi herc ni çun vojt nc kopcet tc 'ti edhe akull qepc pcr gcßc, se i donte e-ama. Posa i akull, vruJoi e i a çoi s'ames, e5e ajowisi t'i grijc. Ky sul e po rrinte perane, e'ie rrokte copat e qepcs me dorc po lunte me 'lo. Qepet i thoxin: mos na nga se do tc qajsc! Po çuni s'vinte vee.

Pas ni copc here zunc t'i djegin syte e t'i dalin lot. Athere qepet i thanc: Na tc thame qi mos na nga se do tc qajsc, duro ndaetil

Sendhoftesic.

Hana aete e rrumuJaket—Hana ndriçon naten—Hana duket edhe ditcn, po nuk e len drita e dieJit—Hana nga ni herc duket si hark, e nga ni herc e rrumbuJaket—Ma e madhe duket, kur aete pesmedhtje—Hana lenc e perendon.

Rrefim.

Më vjeđcs, ηi natε, unis tε ekoje nε ηë tefε đenε per tε vjeđε. Kur unis, hana nuk kiete dalε, po, si merrini nε vađë e ufut nder đen, dalε hana e e ndriti giđε vendin ku ndođee vjeđesi. Po qi e panε qent u- lrenane e e hanε copε copε. Hana me driten qi lcoi, vjeđesin e mundoi eđe đent i prenoi.

Sendηoftesiε.

Daci đotε kafoε etepiake—Daci ka krye, qafε trup, kambε eđe biet—Kryet e daelt đot i-rrembuka-ket, ka eđe musteqe, syε, hundε, veσε, goje—Daci ha mij, mie, djađε, bylmet eđe nga ηë herë bukε—Daci đotε bure'i maces—Daci kur hertet ban: njau! njau! —Daci ngitet enmi udobiet nε per muret e nε per drunat—Daci merđif fort, andaj nε dimen rri giđηi peranε zjarrit e nε çuđhtε tε dieđit.

Rrefim.

Më zõje ηë here, preu miein e po artonte geken e darkes. Per fat tε keq harroi ηë felε miei nε derra-set. Daci i ετpirs, e pa e ulceua t'a marri e t'a haje. M'ate çast i a merrini eđe daci i fqiσε e uhuđ eđe ai qi t'a haje. Daci i episε i đa: Ti mos u fut, se kjo etepic đet imjε, e s'ke ndonj tε drejtε ti tε visε e tε hasε copat e mia. Daci i fqiσε i upergeq e i đa: Ke tε drejtε, po eđe unε jam pa ngranε, se nε etepic t'ime nuk ka mie sot. Andajta, mirε đetε tε m'a nëpie mua t'a ha. Daci i etepiσε ulerini e ngriti kamben e i nderseu đojt e 'ti. Passi zuni tε ulerije eđe daci i fqiσε, e ndjeu e zõja e episε eđe ekoi tε eoli.

Po, ç'të eofi! Dacat po i hußëein eiecqit, eße ni felc miei iete perße. Rremben epejt mâsen eße i deboi të dy e murc felen e miseit.

Kestû pra, pse nuk i bânt ußc eiecqit, s'un e hangri as njani felen e miseit.

Sendnoftesic.

Keßi âetc etâzc katerkambese—Keßi kur nritet quhet âic po qe femzne; po qe maskuâ quhet sqap a cap—Sqapi ka dy brij të ndlej—Sqapi na ep mis e ikurc—Sqapi âetc zemrak e i-paneguacm—Sqapi po të gëjc rrobe i gris me ââmc—Drut e vogla i prio—Me brijt e'ti briskbâmesi godit brisqe—Bietin e ka të okurten.

Rrefim.

Ni zôjç, dulc ni dite vere me eetitc baske me coqet e' saje. Pas ca ore, si ukrâye nc opic, hoq rrobet e mira, i vuni nc âomet permi arket eße hyni nc etepsc të zgarôit qi të artoje darken; po, per fat të keq, e kiqtë harruase çelc dera e âomes. Sqapi, i-cili perzihee me âitc nc oborrt të epise, hyni nc âomet eße nisi t'i grisi rrobet e mira të zôjes.

Zôja, po qi ndjeu kambet e capit nc âomet, vejt atje me të epejtc, po, ç'të eofi, rrobet iein bâme copa copa! Athere, rroku qi drac e i sikte capit sa munt, dersa e kpati per mezi.

Sendnoftesic.

Qenim. Sendnoftesia eße Rrefimi i âisc ecin me Senânoftesen e Rrefimin e Keßit.

Vesi âste ŋi cop'e trupit tonc—Vesi âste vegel' e se ndrgumes—Vesi ka forme rraste këlnëlël—Vesc kemi dyc; ŋi me te djaltet e ŋi me te mâjtet, perijae t'krejt—Me vesct ndrgojme—Te ndrgojme eame e te flasim pak, se andaj kemi dyc vesc e ŋi gojc—Vesi kur semubet eurdohet—Al qi nuk ndrgon quhet eurd.

Rrefim.

Ni herc po hâhesin vesct me syte. Vesct, po u âlojsin: Ne, jemi mâ te nevojeme se ju, se ne ndrgojme fjalet e ŋiriut, mesimin e mesojsit e kreiâat e prindevet. Ne ndrgojme g'ka urâcname zoti, ndrgojme zânin e etâzevet e te epërzevet, sikur me âanë: te bilbilit, kanarines, fullâzes, bengut roulëjes etj, e koetu i sjellim gezim zemres se ŋeriut.

Syte i upergigen vesevet: kemi te drejte, po, ne pandehim se jemi mâ te nevojeme se ju. Ne eolim, driten e bukure te dilit, eolim fytyren e ŋeriut, dallojme ndryeimin qi ka ŋana fytyre prej tjetres, eolim etâzet e epërzet m'ato ngyrat e bukura qi u ka falc zoti, eolim tokcu e ujnat, si me âânc: purrojsat, lumnat, kenetat e detnat. Ne eolim gjâc ndertesat qi ka epif mendja e godite durct e ŋeriut. Ne eolim lulzimin e druvet, lulevet e gjâc bimavet qi dalin nc Prauvere. Eolim âatesinen e xveejen qi i ban dimeni bimavet. Eolim, qilin, dilin, hanem, yjet e eome gâna te tjera.

Mendja po i ndrgoute ke po hâhesin e u âa: Kemi te drejte te dy palet, se jeni verte te nevojeme per nevojat e ŋeriut, e andaj ju gatoi eâe Perendia. Ai çdo send e gatoi me ŋi qilim. Peeoni pra e mos zihemi mâ, passi te dy pâlevet zoti ju vû te ha ni nga qi ecrbim me vethe.

Sendnoftesiɛ.

Rreãi aotɛ prej druje —Reãi epet — Rreãi pɛrmɛetiλet pɛrqark tinarit, tines, vozes e bolires—Rreãi pɛrma dɛrasat e ketyne enɛve — Ka ẽãe rraãɛ prej bekuri —Rraãet e bekurit janɛ ma tɛ fortɛ se tɛ drunit — Raãet e bekurit puãtisen me goqɛ bekuri krye nɛ krye.

Rrefim.

Ri herɛ po i lavdohesin raãet e dɛrrasat e ni vozɛ, tɛ zoti. Dɛrrasat po i ãnjeh: Tɛ mos jemi nɛ o zotnia ynɛ, ti ngel sum keq, se na e mamɛ rrusin qi ban ti venɛn e rakinɛ. Ne mamɛ langun e rrueit, mamɛ vojin e uλimit e çdo pã tjetɛr qɛ na fut ti. Oef sa tɛ nevojemɛ jemi pɛr ty? Rraãet uzemeruanɛ prej fjaλevet tɛ dɛrrrasavet ẽãe u ããnɛ: Mos umburrni kaqɛ fort! Me tɛ vɛrretɛ, ju mbani ɛumɛ gãna mrenda, po i mbani me fuqitɛ tonɛ. Ne ju pɛrmeetjeλim, e prej frikes tonɛ puãtoheni me eisoqet e permaheni. Pa nɛ, ju haλakaheni e pɛrndaheni se s'ju a ka anda tɛ rrini me eisoqet e tɛ bãni detyren tuaj. Athere dɛrrasat e koptunɛ tɛ drejten ulen kryet e nuk u mburren mã tjetɛr herɛ.

Sendnoftesiɛ.

Pyλi ka dunɛ — Drut e pyλit janɛ tɛ egɛra e nuk bãjnɛ pemɛ — Drut' e pyλit hyjnɛ mɛ punɛ pɛr landɛ e pɛr t' udjegɛ — Druja, ka rrãja, trup, dega, krahɛ e peãe — Ne pɛr degat e druvet godisin zoqt çerãet. — Nɛ pɛr peãetɛ mɛçiben zoqt e ruhen prej sqifterit, prej ciut ẽãe prej tɛ nxehtit tɛ djeλit.

Rrefim.

Ai çun, tyke breðun ne per ni pyke, pa ne qe druc te maðe ni çerðc me zoq. Do te hypi, ða, nalt e do te marr zoqt. Me te epejte urqit ger ne majet ke iete çerðja eðe ngati doren qi te marri zoqt.

Ke po ngatese, i rreeqiti kamba e urrezua e ðeu qanen dorc.

Per eume kohe ndejti ne etresct i semune, e me zi ueendoe.

Qenim. Sendqoicsia eðe rrelini i rosco eeen ne ate te bibes.

Sendqoftesic.

Fepi bâhet prej kaλami — Kaλami bine buze ujenae — Kaλami, ka permrenda palce — Palcen i a qerojne e e bâjne gufome —Ne faqet te gepit mestjeλis fije pambuku e mendafol — Fepin me fije e tasin ne miqikt e mbuein pelhure — Kaλami bâhet eðe fyke.

Rrefim.

Ai bere, qi bariðc, po kuλoste ðent ne ni buze lumi. Aty na kioin bimen eume kaλama. Ai kaλam i ða: Eja, o çandë e pre ni copc prej nes eðe ban qi fyke te mirc me brima, qi t'i biee e te ekojme kohen me qeeim. Çoni, e pelqeu kete fjale eðe voit e preu ni copc, i qeroi palcen, e bâni brima brimâ, eðe zuni qi të bjeri eum bukurc.

Prej te rames se fykit u kenaqen eume si ðent si kaλamat. Bariðl, rrinte perhera ne hie te drunavet e te ogembevet e i bânte fykit me maλengim e kenaqte vethen ðent e uðrtaret.

Sendhoftesie.

Xixa del prej zjarit — Kur okrepim drute da lin eume xixa — Xixate te djegin — Xixat janë te lehta, andaj ngriben perpjete ne ere — Xixa ne ere eubet eume epejt — Zoka ãete rrobe — Zoke vesin grat' e katundit — Zoka ãet e eendose — Zoka nuk ka mange — Zoka ãet' e gate ger ne gute.

Rrefim.

Ni here, m' at kohe mramje ni gajtore zuni te pjeki buket ne çerjept. Tyke okrepe zjarrin, hodi ni xixe e i ra ne zoket. Grnaja nuk e pa xixen e zoka zuni pak nga pak te diget.

Grnaja, po ndinte era djegie e ungrit e po sikohes, veç kur e pa qi i ukiete hãme ni vrim'e maãe ne zoket. Me te epejte i vuni duret e e eoi.

Plaku i etepise, qi po rrinte ne krye te votres i ãa: Mire e ke, nuk ju kam ããne une, se dubet kujdes i maã kur okrepni drut' e zjarrit? Çil syte tjeter here se sot t'u ãuq pak zoka, e neser munt te dipet eãe etepia prej se pavumes ree mire. E pavumja ree bie dãm te maã. Andaj, nuk gãne çunat te lujne me zjãrrin, se munt te dipen vete ose djegin te tjeret e etepien.

Sendhoftesie.

Ceesim. Sendhoftesia eãe Rrefimi i vogut eeen me te fages.

Zapini ãete kafee — Ka kaire kambe — Aete ni fare garpesi, po, me kambe — Zapini ne dimen euããhet ne dike — Zapini ãete eum i lehte e i squte — Zapini ãete eum trikes — Trembet epejt eãe mçifet ne per vrimate — Ka eãe zapij te meãej — Ato

rrine nε pεr aratε, qipetet, uλietat' e pyjet — Ζapijt janε dyε farzε, ζapin i vogεl εdε ζapin gomari — Ζapin'i gomarit âotε i-maδ e i-verâε εdε rri nε pεr perδet.

Rrefim.

Ηi ζapin gomari ηi herε po euââhes nε dhε peranε ηi garδi. Disa çuna tε vegεl kishin dalε me ectitε e panε εdε rrokεn garε qi t'a vrasin. Ai ika me rendε εdε vojt e u fut nε ηi brimε bazε ηi herre tε maδe. Çunat ngа nxitimi lânε kepucet perâε εdε i u turren prapa. Ηi ηiri i lik i pa kepucet ke ftânε çunat εdε akoi tinas atje e u a mυrε. Kur u kδyne çunat t'i marrin e t'i veein, nuk i getin mâ. Athere zunε tε qajnε e tε ulerijnε, po ç'dobiet! Bânε ber qi nuk do tε bâjein ma aso faji e ukrδyne nε pεr epiet e veta me turp tε maδ, se e kapturε qi, zi qi mundohet t'i bâjε dam tjetrit e pênε nε koket tε vet.

Sendηoftesiε.

Ngala âotε kafaε uji — Ngala rron nε pεr kenetat, lumenat e detnat — Ngala âst e patε posi gargeni e trazε nε kuris εdε e hoâε nε bletit — Ngalat i zânε me rrjetε e me grep — Ngalatε hâhen tε fergume e tε zieme me voj.

Rrefim.

Ηi shkile ηi hérε kiotε ηi qing e e donte teper. Vetε i shkte barε tε ngomε pεr tε ngranε, vetε i shkte ujε tε fiohet, vetε i etronte nε mramt me fjetε, se passi nuk kiotε vetε femδr e donte si femien e vet. Ηi ditε dukε t'i bjerε barε tε ngomε e ujε tε fiohet e pinpin e la mbyâε nε vpic qi tε mos vijε uku e t'a hajε Me tε vertetε uku qi e kiotε fqic shkon e rugi

posa iku ajo edë vojt e i trakuàini qingit nε deret Qingi, u perpeq: Kue aotε? Uku ña: Çil birε deren se tε kam prumε barε tε ngomε e ujε tε ftohet! Qingi i ña: Nuk je im-mã ti jo, je uku, kerkon t'mε haεε!

Uku iku e s'una e hangεr qingim. Pas ni copε herε, vojt perseri edë mε ni zâ tε holε si i skiles i ña: Çil birε deren se tε kam prumε barε tε ngomε e ujε tε ftofet! Qingi i mjerε u kobua, se kujtoi qi vertet e ama âet, edë e çeli deren. Uku i u huđe e hãni copa copa e e hangεr. Rreshtat murε e i a vãri nε trâte tε etrpisε.

Skilja, erđ nε mramjet mε barε tε ngomε e mε ujε qi t'i a api qingit, po, veç kur trakuài nε deret, trakuài, nuk ndihεs zâ. Hypi nε murtε e ra mrenda nε epic, veç kur ç'tε ooti, rreshtat e qingit varε nε trâtε! U kujtua qi i a ka ngranε uku e zuni tε qajε e tε ulerije.

Mi ditε u mbndua çë: e pet qye t'i a epaguje ukut kete dam qi i hãni. Vojt nε trekt, bieu ni koe mε ngala e i çoi nε epic e i vãri nε murtε. Muei ni kazan mε ujε edë e vuni nε zjarr qi tε marri vâtε. Qerrnoi kε votr'e maδe ni gropε tε holε edë permi atë etroi qi rrogos e permi rrogozin ni qilim tε bukurε. Nε mrakut dirri ukun per darkε. Uku erđ mε ni gas tε mađ e posa i pa ngalat i ña: Ah, moj zôja skile, sa m'i ka anda ngalatε! Skileja i ña: Mε ngala e kemi zoti kumtεr sot darken, tε kam musε ni kazan tε mađ e po zihen nε zjarr. Mirε moj zôja skile mirε, do t'u kenaqkeim sonte mε kto ngala. Sa hynε nε domet edë ekoi tε ulet nε krye tε votres. Po, sa ekeli kambεn nε qilimt e ra nε gropεt.

Ah! moj zôja skile, ç'mε bane! briti uku. Pervelohu, pervelohu si mie puàumbi, keetu e korkos ti qi mε hangre qingin! i ña zoja skile.

Sendhoftesie.

Ngarkaceja aetr ni copr drur e patr me dyr çataja tr vogela—Ngarkacen e perdorin kolarct per me ngarku barrete qi i çojnc nga ni qytet ne tjeter qytet—Ngarkaceja mba nanen anr tr samarit—Kudo qi ekojnc kolarct e thekin ngarkacen pas vethes—Ngarkaceja šetc dor'e djaðtc e kolarit.

Rrefim.

Ri kolar ni dite, kiete ngarkume kallu nce dyr arka e po bânte udc. Passi e hante ana kalin, ukc ðye samari me giðr hazrr e ra perðe. Athere kolari zuni t'a ngarkoje prap, po nuk munte se s'kiete kus t'i mbaje anen. Uaf e po priste ger sa tr ekoje aty drejta ndoni udctar. Pas ni coqr here bâni hakc ni plak. Kolari, si u lut t'i ndifi sa tr ngarkoje kalin po plaku i ða: nuk e di ti se coqi i kolarit šetc ngarkacejar? Nuk e di ti se pa ngarkace ni kolar qi udctom vetum mbetet qe'udc?

Preu me tr epejte nga ni drur qi late aty afcrc ni ngarkace e vnit t'i ndifi kolarit.

Te parca herr ngriten nanen arke tr dy. Asaje arke i vuni perpoe ngarkacen qi t'a meje anen e masndaj ngriten ede arken tjeter e si i lâen tr dyja mir'e bukure, hoqen ngarkacen e e leenan kalin te hâje ude.

C'mathere kolari nuk e dau ngarkacen prej samarit t'kalit, ku, e mante vare.

Cenim. Mesojcsi, po sI erðen te nira këto perrsha mirt te epiti te tjera vete. Po, dubet te marri ni nga tjalet e mësmit te dites.

Alfabeti diegt Latin
i
Kongresit t'Manastirit.

Ckrojat'e Ctypit

Aa Bb Cc Çç Dd Dh dh Ee Ë ë
Ff Gg Gjgj Hh Ii Jj Kk Ll Ll ll
Mm Nn Njnj Oo Pp Qq Rr Rr
rr Ss Shsh Tt Th th Uu Vv Xx
Xhxh Yy Zz Zhzh.

Ckrojat'e Dorës.

Aa Bb Cc Çç Dd Dh dh Ee
Ëë Ff Gg Gj gj Hh Ii Jj
Kk Ll Ll ll Mm Nn Nj
nj Oo Pp Qq Rr rr Ss
Sh sh Tt Th th Uu Vv Xx
Xh xh Yy Zz Zh zh

Ndreqje e disa lajdimeve tc ctypit.

Faqe	*Ne vend te*	*Duhet*
II	e tua	e ua
IV	Ni tjetern xanes	Ni tjeter nxanes
IV	terrasct tc zezc	derrasct tc zezc
V	perpara se e zanc	perpara se zanc
V	duhet tc rri	duhet tc rrije
14	bat-t bat	b-at bat
20	kambed	kambet
20	çiça	çika
23	c	ä
24	qariu	bariu
28	çelet e mcsiket	cilet e mcsiket
29	şikroja	şikzoja

BLSH

BKSH